

JANUARI 1999 Jaargang 3 nr. 1

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Zaventem enige Europese luchthaven
zonder HST-station

Figurandten weerman Frank Deboosere:
'Over de wereld weten we niets'

Franstalige zenders blazen Vlaanderen
uit de ether

Eu-kiezers zijn met te weinig om het verschil te maken

Na de herziening van artikel 8 van de grondwet zijn alle voorwaarden vervuld om de EU-burgers bij de komende gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2000 de kans te geven hun stem uit te brengen. Die goedkeuring houdt alleszins niet in dat alle gemoederen bedaard zijn of dat in de toekomst geen felle discussies meer zullen ontbranden over de mogelijke gevolgen van het stemrecht voor EU-burgers.

Wie met kennis van zaken aan die discussies wil deelnemen, kan zijn voordeel doen met de analyse die professor Marc Swyngedouw (Katholieke Universiteit Brussel) en onderzoeker Hassan Bousetta maakten over het te verwachten stemgedrag van de EU-burgers. Het lijkt weinig twijfel dat hun conclusies velen tegen de haren in zullen strijken, maar daarom zijn ze niet minder pertinent. Professor Swyngedouw gaat ervan uit dat de Europese kiezers de uitslag nauwelijks zullen beïnvloeden en, ten tweede, kan hij zich niet van de indruk ontdoen dat 'sommige pessimisten er een verborgen agenda op nahouden', met als uiteindelijk doel een bom te leggen onder het Brusselse samenlevingsmodel.

Misplaatst doemdenken

Het onderzoek van prof. Swyngedouw strekt zich uit over alle EU-burgers in België. Volgens het Nationaal Instituut voor de Statistiek woonden op 1 januari 1998 491.688

stemgerechtigde EU-burgers in ons land. Ze zijn ongelijk over de verschillende provincies verdeeld, maar de grootste groepen wonen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in Wallonië. Vlaams-Brabant telt 31.570 stemgerechtigde EU-burgers of 4,0 procent van het kiespotentieel. Ondanks die cijfers, zo stelt Swyngedouw vast, woedt het debat over de gevolgen van de EU-stemmen

het felst in Vlaanderen. Tijdens een symposium einde vorig jaar merkte de Brusselse professor op dat het gevoel van dreiging bij vele Vlamingen is ontstaan omdat de EU-burgers in en rond Brussel zeer duidelijk in het stadsbeeld aanwezig zijn. 'De onbekendheid met het stemgedrag van de potentiële kiezers maakt dat de zich in Brussel minoritair voelende groep (de Vlamingen dus) 'worst case' scenario's zeer gemakkelijk aanvaardt. Vanuit oprechte bekommernis of met een verborgen communautaire agenda op zak, wordt

zondermeer aangevoerd dat alle buitenlanders voor Franstalige partijen zullen stemmen. En wordt het einde van het Brussels model georakeld', zo stelt Swyngedouw.

Volgens hem hoeft het zo'n vaart niet te lopen en zal het zelfs niet die richting uitgaan. Hij maakte simulaties voor de weerslag in zowel Brussel als in de zes faciliteitengemeenten, plus enkele gemeenten met een sterke EU-aanwezigheid zoals Overijse en Tervuren. Professor Swyngedouw gaat ervan uit dat het weinig waarschijnlijk is dat alle EU-stemgerechtigden inderdaad ook gaan stemmen. Zijn modellen spreken over een lage, gemiddelde en hoge opkomst (30/60/90%). 'In het zeer onwaarschijnlijke geval dat alle EU-burgers voor een Franstalige partij zouden kiezen, 'verwatert' het aandeel Vlaamse stemmen in Brussel (momenteel 13,7) respectievelijk tot 12,9%, 12,2% en 11,7%. Men kan bij deze cijfers in Brussel moeilijk van een dijkbreuk gewagen', aldus Swyngedouw.

Taal is ondergeschikt

Dezelfde redenering past volgens hem op de zes faciliteitengemeenten. De Brusselse professor gelooft overigens dat nogal wat EU-burgers (zeker uit Germaanse en noordelijke landen) voor Nederlandstalige lijsten zullen stemmen.

'Indien dit waar is, is er in de zes gemeenten met een bijzonder taalstatuut in de Brusselse rand geen enkele objectieve reden om aan te nemen dat de invloed van de Franstaligen zou vergroten. In gemeenten als Overijse en Tervuren zijn zelfs redenen om aan te nemen dat de Vlaamse politieke partijen in het voordeel zijn', aldus Swyngedouw. Bovendien, aldus de analyse, zouden dat de Europeanen zich weinig gelegen laten liggen aan de Belgische taalkwesties en stemmen in functie van lokale belangen en kwesties. 'De EU-burgers informeren over het lokaal partijprogramma en hen ervoor winnen, zou wel eens belangrijker kunnen zijn dan de taal die de kandidaten op de lijst spreken', zo merkt Swyngedouw op in een vingerwijzing aan Vlaamse politieke actoren om hun defensieve houding op te geven.

Johan Cuppens

'Er is geen enkele objectieve reden om aan te nemen dat de invloed van de Franstaligen door de EU-burgers zal vergroten'

FOTO: PASCAL VIGNERON

- Het beste sociale beleid dat een burgemeester kan voeren, is onmiddellijk op te treden tegen een bouwovertrading. (minister van Ruimtelijke Ordening Steve Stevaert in Het Nieuwsblad)
- In de verkoopakte was sprake van bouwovertradingen. De gemeente omschreef die evenwel als esthetisch verantwoord. (villa-eigenaar Jo Van den Bossche uit Zwijndrecht in het Nieuwsblad)
- Bouwovertraders hebben al die tijd in de waan geleefd dat de wet die nu zo strikt wordt toegepast, niet bestond. Waarom dan nu zo streng en onbillijk optreden? (VLD parlements lid Jaak Gabriëls in De Morgen)
- * In elke partij zijn er politici die nerveus op hun stoel schuifelen omdat ze boter op het hoofd hebben. (minister van Ruimtelijke Ordening Steve Stevaert)
- Als Steve Stevaert consequent zijn beleid voortzet, dan ziet Vlaanderen er binnenkort als een oorlogsgebied uit. (VLD parlements lid Patrick Lachaert in De Morgen)

VAN HOREN ZEGGEN

- We leven toch niet in Israël waar de geheime dienst Mossad huizen van aanhangers van het Palestijnse Hamas laat ontploffen. Bij ons heerst geen oorlogssituatie. (judocoach en VLD-lijsttrekker voor de Senaat Jean-Marie Dedecker in Het Nieuwsblad)
- Harmonie betekent dat we bij machte zijn om tegenstellingen te overbruggen. (Koning Albert II in zijn kerstboodschap)
- Als ze mijn huis kwamen afbreken, stond ik met een bazooka klaar. (judocoach en VLD-lijsttrekker Jean-Marie Dedecker in De Standaard Magazine)
- Als we dit land leefbaar willen houden, moeten we ons aan een aantal elementaire regels houden. (premier Jean-Luc Dehaene in Humo)
- Als er nog één woning tegen de vlakke gaat, slopen we koppen van vooraanstaanden. (anonieme brief aan minister-president Luc Van den Brande)
- Het afschrikken van kiezers moet absoluut vermeden worden. (Brussels minister Jos Chabert in De Morgen)
- Binnen eenzelfde land is vrede vaak een broos geluk (Koning Albert II in zijn kerstboodschap)

Mobiliteit op zijn Belgisch 4

De luchthaven van Zaventem verwerkt maar liefst 16 miljoen passagiers per jaar. Toch ziet de NMBS er geen brood in om Zaventem rechtstreeks aan te sluiten op het HST-net. De logica van Zaventem via Schaarbeek.

Gezond in de rand (I) 8

Stadsbewoners wijken graag uit naar de groene rand omdat het daar veel gezonder leven zou zijn. In een artikelenreeks die de komende maanden zal verschijnen peilt Randkrant naar de werkelijkheid achter de mythe.

FiguranDten 10

We hengelden bij weerman Frank Deboosere tevergeefs naar een weersvoorspelling voor 1999. We weten nauwelijks iets over de wereld en de grillen van het weer zijn onmogelijk vooraf in kaart te brengen.

Provincie wil miserie na illegale bouw voorkomen 13

Sterke Franstalige zenders blazen Vlaanderen uit de ether 16

Een museum waar chocoladeliefhebbers voor smelten 20

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • FEBRUARI IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN TUINEN EN HUIZEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
Eindredactie en redactie: Geneviève Ostyn
Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
REDACTIEADRES:
Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren
tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86
Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Zaventem wellicht enige Europese luchthaven zonder HST-station

De luchthaven van Zaventem is een belangrijke troef voor Vlaanderen. De cijfers liegen er niet om: jaarlijks 'verwerkt' Zaventem ongeveer 16 miljoen passagiers en inzake vrachtverkeer staat de luchthaven op de vijfde plaats in Europa. Heel die gonzende activiteit levert zo'n 50.000 arbeidsplaatsen op. Naast deze pluspunten zijn er ook minpunten: de wegen slibben dicht en Zaventem dreigt onbereikbaar te worden. De luchthaven riskeert het slachtoffer te worden van haar eigen expansie en van het toeneemende autoverkeer van en naar Brussel.

afgevaardigde Herman Van Autgaerden terzake een nota op die afgelopen najaar door de deputatie werd goedgekeurd en waarin de provincie

een nieuw mammoetstation met HST-terminus in Schaarbeek en dat er geen sprake van is om Zaventem zelf uit te bouwen tot een volwaardig HST-station.

Dat het uitbouwen van een terminus op de luchthaven te duur zou zijn, noemt hij 'nonsens'. Daarbij verwijst hij naar Nederland dat fors investeerde in de directe aansluiting van Schiphol op de HST waardoor deze luchthaven direct toegang heeft tot driekwart van de Nederlandse spoorwegstations. Hij citeert een uitspraak van de Nederlandse professor

J. Kortsmid die destijds op een studiedag 'Regionaal mobiliteitsbeleid in Vlaams-Brabant' zei: 'het is onbegrijpelijk dat in Nederland 200 miljard frank wordt uitgegeven voor een directe aansluiting van Schiphol op

de HST en dat die vervolgens binnen gehoorafstand langs Zaventem zou denderen zonder aansluiting te geven.'

Grof geld verdienen

Waarom opteert de NMBS zo nadrukkelijk voor een HST-terminus in Schaarbeek in plaats van in Zaventem? Herman Van Autgaerden: 'De maatschappij beschikt er over veel onroerend goed dat kan dienen voor de financiering van de HST die veel duurder uitvalt dan aanvankelijk begroot. Ten tweede kunnen sommigen grof geld verdienen bij deze operatie. Brusselse politici hebben de afgelopen zomer in alle stilte een HST-terminus ingetekend in het ontwerp van bestemmingsplan voor Schaarbeek dat zelfs een Europese toekomst krijgt toegemeten. Bovendien spelen machtsoverwegingen een grote rol. De keuze voor Schaarbeek houdt de spoorwegmaatschappij uit de

FOTO: PATRIEK DE SPIEGELAAR

Vlaams-Brabant haar klemtonen legt inzake mobiliteit.

Volgens de gedeputeerde biedt de studie van Tritel wel een grondige analyse van de situatie maar gaat ze te veel uit van de visie en belangen van de opdrachtgevers. Van Autgaerden vindt het ondermeer 'verkeerskundig onbegrijpelijk' dat de NMBS opteert voor

Mobility, Belgian style

Zaventem airport is one of Flanders' most important assets : it handles 16 million passengers per year, is the fifth largest airport in Europe with respect to freight traffic, and provides over 50,000 jobs. But there are also drawbacks : the roads around Zaventem are frequently jammed, threatening to make it unreachable. Every study performed on mobility around Zaventem has warned against such impending immobility, and that prognosis has once again been confirmed in the Tritel study commissioned by the BIAC (Brussels International Airport Company). Because that study proposes a number of solutions which focus too one-sidedly on Brussels, Herman Van Autgaerden from the province of Flemish-Brabant has drafted a memorandum in which the province analyses the mobility issue in a broader context. The deputy finds it inconceivable that the Tritel study opts for a new mammoth railway station with HST terminal in Schaarbeek, without considering the possibility of expanding Zaventem itself into a full-fledged HST station. Were the study's recommendations to be followed, Zaventem might be the sole European airport without an HST station. Further, the province also wants to work on a suburban transport network serving the needs of both Brussels and Flemish-Brabant.

greep van de luchthavenbeheerders, waardoor Zaventem een beetje meer bij Brussel wordt ingelijfd. Zo maakt de Brusselse lobby Zaventem afhankelijk van Brussel.'

Intergewestelijk netwerk

Belangrijk knelpunt voor de deputatie van Vlaams-Brabant is dat de keuze van Schaarbeek de belangen van de Vlaamse rand niet dient. 'De HST-inplanting in Schaarbeek maakt de

'Het is toch onzinnig dat je vandaag vanuit Tervuren eerst naar Brussel moet alvorens je naar Zaventem kunt'

realisatie noodzakelijk van een verbinding tussen terminus en luchthaven; een verbinding die deel uitmaakt van het alomvattende GEN-plan dat het aanbod van openbaar vervoer wil verbeteren van en naar Brussel.' De deputatie van Vlaams-Brabant wil daarentegen een voorstedelijk vervoernet (VVN) dat voldoende vertakt is om tegemoet te komen aan de behoeften van de bevolking. 'Zo'n VVN moet dus uitwaaiëren naar de gemeenten in een wijde cirkel rond Brussel. Het is toch onzinnig dat je vandaag vanuit Tervuren eerst naar Brussel moet alvorens je naar Zaventem kunt', aldus Van Autgaerden.

Voor de provincie is het vervoernet meer dan een verbinding van en naar Brussel. 'Het VVN moet een intergewestelijk netwerk zijn dat mee oplossingen biedt voor de specifieke mobiliteitsproblemen en -wensen in de brede Vlaamse rand en het centrumgebied van Vlaams-Brabant. Het VVN moet inspelen op de behoeften van zowel Brussel als Vlaams-Brabant', zo meent het provinciebestuur.

Mobiliteitspuzzel

Nog voor de zomervakantie van dit jaar wil de Bestendige Deputatie een duidelijk zicht hebben op dat voorstedelijk vervoernet. Kort voor Kerstmis kreeg een studiebureau de opdracht

een concept uit te werken rond zo'n VVN. 'Het komt erop aan duidelijk(er) te maken hoe de centrumsteden van de rand met elkaar kunnen worden verbonden. Zo kunnen we de druk op de grote verkeersassen verminderen en tegelijk bijdragen tot een grotere verkeersveiligheid. We zijn niet van plan het Pajottenland of het Hageland op te offeren en te laten volbouwen met nieuwe industrieën', zo kadert gedeputeerde Van Autgaerden het opzet in het geheel van het Ruimtelijk Structuurplan voor Vlaams-Brabant. De komende vijf, zes maanden worden dus heel belangrijk voor de mobiliteitsplanning. De provinciale overheid zet alles op alles om zo snel mogelijk alle deelaspecten van de mobiliteitspuzzel in elkaar te kunnen passen. Het structuurplan voor Vlaams-Brabant zou einde 1999 klaar moeten zijn om het openbaar onderzoek in de eerste maanden van het jaar 2000 te kunnen voeren waarna, later dat jaar, kan worden gestart met de uitvoering ervan. Van Autgaerden noemt het een 'ambitieuze' doelstelling, maar absoluut noodzakelijk. Hij hamert erop dat de bereikbaarheid van Zaventem zorgvuldig bekeken moet worden. 'We mogen Zaventem niet als een weeskind behandelen', zegt hij met een vingerwijzing naar de houding van de Vlaamse regering. 'De Vlaamse regering erkent Zaventem in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wel als een 'poort voor Vlaanderen', maar ze neemt te weinig initiatief. Ze verschuilt zich achter institutionele hindernissen om niet te moeten optreden', aldus Van Autgaerden.

Randparkings

De eerste bekommernis van de provincie Vlaams-Brabant blijft dus de betere bereikbaarheid van Zaventem via het spoor (inschakeling in het HST-net én uitbouw tot een multimodaal knooppunt van IC/IR en VVN). Niettemin kijkt de provincie ook nauwlettend toe op een betere ontsluiting over de weg. Daarvoor denkt ze aan de aanleg van grote randparkings. Vanop die randparkings kunnen shuttlediensten naar de luchthaven worden georganiseerd. Voor de provincie Vlaams-Brabant mogen de aansluitingen op de rand-

parkings 'in geen geval leiden tot een nieuwe doorverbinding tussen E19 en E40.'

Luchthavenforum

Uit de studie van Tritel en de nota van de provincie Vlaams-Brabant blijkt dat gemikt wordt op een volgehouden groei van het aandeel van het open-

Herman Van Autgaerden

baar vervoer om Zaventem te bereiken. Vandaag maakt amper 15 procent van de reizigers en werknemers gebruik van het openbaar vervoer naar en van Zaventem. Over tien jaar zou dat 40 procent moeten zijn. De provincie beschouwt de Tritel-studie als een goede analyse maar ze kan een aantal conclusies niet tot de haren maken. Ze meent dat de studie moet worden ingepast in een ruimer concept voor het vervoer in de ruimere Vlaamse rand en het centrale deel van Vlaams-Brabant. 'Zo'n totaalconcept moet ook aandacht hebben voor het wegennet en voor flankerend beleid zoals parkingbeleid', aldus gedeputeerde Van Autgaerden. Om alles in goede banen te leiden, rekent de provincie op het 'Luchthavenforum' dat onlangs werd opgericht. Dit informeel overlegorgaan kwam er op initiatief van gouverneur Lodewijk De Witte. 'Om dovemansgesprekken te vermijden wil het Luchthavenforum alle betrokkenen samenbrengen om na te denken over de toekomst van Zaventem en zijn bereikbaarheid. Het forum zal mee advies geven over de nodige ingrepen, zoals de tracés tussen snelwegen en afstandparkings', aldus Herman Van Autgaerden.

Johan Cuppens

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

ZAVENTEM

Concert voor spuitgasten

Op zaterdag 13 februari organiseert de Vriendenkring van het Zaventemse brandweercorps een concert met Dana Winner in het Cultureel Centrum Coloma in Kortenberg. Het concert begint om 20.00 uur maar vanaf 19.00 uur kunt u alvast een plaatsje innemen. Bovendien maakt u kans om een vliegtuigticket in de wacht te slepen.

Voor kaarten en inlichtingen: 02/757 08 31.

DILBEEK

Vrouwen onder Mekaar

Onder de veelbelovende noemer 'Vrouwen Onder Mekaar' (kortweg: VROM) startten Marcella De Coninck, Jacqueline Van Oudenhove en Renilde Stevens een vrouwenbeweging in Merchtem. Met dames van binnen en bui-

ten de gemeente praten over onderwerpen die hen interesseren, dat is in een notendop waar de vereniging voor staat. 'De bestaande initiatieven richten zich meestal tot groepen', merkt Jacqueline op. 'Wij willen jong en oud aantrekken en het niet specifiek hebben over vrouwen-thema's. Een gespreksavond over donors of ont-kalking van de beenderen staat bijvoorbeeld op ons verlanglijstje.'

In de gemeente wordt positief gereageerd op de oprichting van VROM. Op de eerste bijeenkomst in december van vorig jaar waren ook twee mannen aanwezig. 'We konden hen moeilijk weigeren', zegt Jacqueline, 'maar het ziet er niet naar uit dat VROM een gemeng-

de beweging wordt. De mannen moeten zelf maar een clubje oprichten.'

Avh

Info: 052/37 00 86. VROM komt tien keer per jaar samen.

GROOT-BIJGAARDEN

Eerste zwembad voor gehandicapten

De Zwemclub van Dilbeek vzw wil het zwembad van Groot-Bijgaarden omvormen tot een bad voor personen met een handicap. Het zwembad in Groot-Bijgaarden is verouderd en beantwoordt niet meer aan de Vlare II-normen, waardoor een sluiting onafwendbaar lijkt. De zwemclub trok met een uitgebreid dossier naar het schepencollege, dat positief staat tegenover het initiatief.

Voorzitter van de Zwemclub van Dilbeek vzw Ludo Blommaert licht toe: 'De gunstige locatie en de uitgebreide parkeergelegenheid maakt van het zwembad in Groot-Bijgaarden een uitgelezen plaats om gehandicapten te ontvangen. Naast gehandicapten zouden we het zwembad ook willen openstellen voor peuters, kleuters en bejaarden. Tevens zijn er revalidatieoefeningen mogelijk. Eerst moet de vzw echter het fiat van het schepencollege krijgen. Daarom vragen we samen met huize De Poel uit Schepdaal, het Sint-Michielsheem en de oudervereniging van mentaal gehandicapte kinderen, afdeling pajottenland de steun van het Dilbeekse gemeentebestuur. De verbouwingswerken ten behoeve van een functioneel zwembad worden geraamd op 20 miljoen. Dit geld hopen we samen te krijgen via een nog op te richten vzw die sponsors moet aantrekken. Het dossier is niet alleen ingediend bij de gemeente, maar ook bij de provincie. Het zwembad in Groot-Bijgaarden zou immers het eerste zwembad voor gehandicapten in Vlaams-Brabant zijn. En dat verdient toch ook de steun van het provinciebestuur', meent Blommaert.

Info: Zwemclub van Dilbeek vzw, Ludo Blommaert, tel. 02/463 24 88. JH

Als goede burens

Dumeni Columberg en andere Zwitsers dichters bij huis plagen nogal eens verloren te lopen in onze taalwetgeving, of er een loopje mee te nemen. Daarom oordeelde de Vlaamse regering het nuttig om een beknopte taalgids samen te stellen.

In de brochure 'Als goede burens, Vlaanderen en de taalwetgeving' wordt op een prettig leesbare manier verteld waarom het maar normaal is dat in Vlaanderen Nederlands wordt gesproken.

De gids is bestemd voor het grote publiek en voor alle buitenlanders in de rand en elders. Hij is gratis verkrijgbaar in zes talen (Nederlands, Frans, Engels, Duits, Spaans en Italiaans).

Inlichtingen en bestellingen:

André Verdren, tel. 02/553 56 25,

e-mail andre.verdren@coo.vlaanderen.be

De brochure kan ook besteld worden op volgend adres: Cel Vlaamse rand, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel.

VLAAMSE RAND

Subsidies voor bouwgrond

Het Vlaams Woningfonds nodigt met een informatiecampagne gezinnen met een middelgroot inkomen

FOTO: PASCAL VIGNERON

aan om in de Vlaamse rand rond Brussel te komen wonen. De lage rentevoeten en de subsidie bij de aankoop van bouwgrond in de rand moeten de Vlaamse gezinnen naar de regio lokken. Het Vlaams Woningfonds liet terzake twee affiches ontwerpen. Een eerste

heeft betrekking op de aankoop van bouwgrond in de Vlaamse rand, een tweede affiche zet aan tot lenen voor een bouwgrond in de rand. Het Vlaams Woningfonds treedt uitsluitend op binnen woningbouw -en woonvernieuwingsgebieden in de Vlaamse rand. Het lage rentetarief geldt dan ook uitsluitend voor de zes facilitairgemeenten en zestien andere randgemeenten. Gezinnen met een middelgroot inkomen (1,2 miljoen voor alleenstaanden, 1,7 miljoen voor gezinnen) kunnen leningen krijgen met een degressieve rentevoet van 4,61 pro-

cent. Voor de aankoop van bouwgrond buiten de woningbouw -en woonvernieuwingsgebieden in de rand, kunnen gezinnen lenen vanaf 2 procent. Het Vlaams Woningfonds verspreidde de twee affiches via de gemeenten, de culturele centra van vzw De Rand, de notarissen en de bestuursleden van de gezinsbeweging.

Info: Inlichtingen op gratis nummer: 0800-16287
JH

KRAAINEM

Creatieve kinderateliers

Nederlandstalige spruiten kunnen voortaan in Kraainem terecht in creatieve kinderateliers. Bedoeling is de kinderen op een zinvolle en creatieve manier de woensdagnamiddag te laten doorbrengen. De creatieve ateliers liggen in het verlengde van de

naschoolse opvang en vinden plaats in Gemeenschapscentrum De Lijsterbes, Lijsterbessenlaan 6. Verdeeld in een groep kleuters, leerlingen van het eerste tot het derde leerjaar en

van het vierde tot het zesde leerjaar, kunnen de kinderen inschrijven voor een bewegings- en dansnamiddag, een middag rond kleren en kostumeren, speels het alfabet leren of een rollenspel. Er zijn zestien kinderen per groep toegelaten. Deelnemen kost 500 frank voor drie namiddagen.

Avh

Info: tel. 02/721 28 06.

ASSE

Wegwijs met info-mobiel

De intercommunale Haviland startte begin januari met een rijdende informatie- en doe-tentoonstelling. Met de infomobiel wil de intercommunale kinderen en volwassenen wegwijs maken in de afvalproblematiek.

Sigrid Willems van Haviland licht toe: 'Vanaf januari 1999 gaat Haviland met zijn infomobiel op ronde in de gemeenten omdat we deze interactieve vorm van informatiever spreiding doeltreffender vinden dan folders.'

Vier informatiepanelen in de mobiel tonen aan dat afval een probleem is en blijft als er geen werk wordt gemaakt van afvalvoorkoming en selectieve inzameling. Een animator staat onder andere in voor een aangepast programma voor scholen. Naast Haviland willen ook andere intercommunales gebruik maken van de infomobiel. De lichte vrachtwagen werd gefinancierd met subsidies van de provincie Vlaams-Brabant.

Info: Haviland, infomobiel, tel. 02/466 51 00.

JH

HET VERHUID STADHUIS

Het gemeentehuis van Groot-Bijgaarden is een prachtig gebouw, uitgevoerd in Spaanse baksteen en verhoogd met dakvensters, punt- en trapgevels. Het dateert officieel uit 1617, maar werd opgetrokken tussen mei 1933 en juni 1934.

Hoe komt het 'huis-in-het-midden' aan die uiteenlopende dateringen? Het huidige gemeentehuis werd inderdaad gebouwd in 1617, evenwel niet op deze

plek, maar als landelijke woning en boerderij in Ganshoren. Het pand heette indertijd 'De Pampoel'. Toen in de jaren dertig achter de Basiliek van Koekelberg de Keizer Karellaan werd aangelegd, stond de oude hoeve in de weg en dus werd ze in april 1933 zorgvuldig afgebroken. Inderdaad zorgvuldig, want ze werd op het gemeenteplein van Groot-Bijgaarden met dezelfde aloude materialen heropgebouwd door Raymond Pelgrims de Bigard, de 28e eigenaar van het nabijgelegen Kasteel van Groot-Bijgaarden. De man tekende ook voor de restauratie van het 'Brouwershuis' op de Brusselse Grote Markt, het 'Mercatorhuis' in Antwerpen, alsook van de kastelen van Groot-Bijgaarden, Beersel, Bonlez en Lavaux-Sainte-Anne.

Adel verplicht!

JR

FOTO: PASCAL VIGNERON

GEZOND IN DE RAND? (I)

Stadsbewoners ontvluchten soms de stad, maar is de 'groene' rand errond wel zo gezond? De rand heeft zo zijn eigen problemen die de gezondheid van zijn bewoners evengoed nadelig kunnen beïnvloeden. In een aantal afleveringen houdt RandKrant de vinger aan de pols en peilen we naar boosdoeners en remedies.

Dokter Wim Aelvoet is de man achter de 'Gezondheidsindicatoren' van de Vlaamse overheid, cijfermateriaal waarmee elk jaar de globale gezondheidssituatie in Vlaanderen in kaart wordt gebracht. Wat zijn volgens hem de belangrijkste factoren die de gezondheid bedreigen? 'Onze gezondheid wordt beïnvloed door armoede, het milieu, levensstijlen, voeding en genetica, het aanbod van gezondheidsdiensten en het gebruik dat daar al dan niet van wordt gemaakt', aldus Wim Aelvoet.

8

Er is altijd wel een

De gezondheidsindicatoren geven geen specifieke informatie over de gezondheid van de randbewoners, onder meer omdat inwoners uit de rand met hun problemen vaak naar ziekenhuizen in de hoofdstad trekken. Dat neemt niet weg dat steden en hoofdstedelijke randgebieden met typische problemen hebben te kampen en deze wetenschap opent perspectieven voor een zinvolle benadering. Armoede is bijvoorbeeld een fenomeen dat welig tiert in en rond grote steden. De kwaal heeft verstrekking gevolgen niet alleen voor de gezondheid, maar ook voor de toegankelijkheid van de gezondheidszorg. Sterk verstedelijkte en geïndustrialiseerde gebieden hebben ook veel milieuproblemen en daar blijft de Vlaamse rand al evenmin van gespaard.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

zonder te beseffen dat je ook daar een fortuin moet betalen voor een dak boven je hoofd. 'Soms betaalt een Brussels OCMW voor een arm gezin de waarborg voor een huurwoning en de eerste maand huur in onze gemeente', vertelt OCMW-secretaris Frank Bundervoet. 'Dat is een pleister op een houten been; voor een vochtig en ongezond krot in de dorpskern met een wc buiten wordt hier tot 20.000 fr. per maand gevraagd en dat kunnen arme mensen gewoon niet op tafel leggen.'

Fortuin voor een krot

Wat heeft de rand met armoede te maken? Grote steden trekken arme mensen aan, maar die blijven daar niet altijd. Zo wonen er in Vilvoorde veel Noord-Afrikaanse migranten, die daar naartoe zijn getrokken toen de Brusselse Noordwijk tegen de vlakte ging. Maar ook Sint-Genesius-Rode, één van de rijkste gemeenten van het land, heeft een arme dorpskern met zo'n 65 bestaansminimumtrekkers en 78 kandidaat-vluchtelingen. In de rand scoort Rode relatief hoog op het vlak van SIF-punten (criteria die wijzen op de aanwezigheid van kwetsbare groepen, waardoor de gemeente aanspraak kan maken op bijkomende financiering van het Sociaal Impuls Fonds). Ook Drogenbos, Halle, Wezenbeek-Oppem, Sint-Pieters-Leeuw, Zaventem, Overijse, Machelen en Kraainem hebben hoge SIF-scores. Arme gezinnen die de hoge huurprijzen in Brussel niet kunnen betalen, trekken vaak spontaan naar de rand,

Arm = kwetsbaar

Professor Fred Louckx, de promotor van het Steunpunt Samenleving en Gezondheid (VUB), verzamelt al negen jaar informatie over het verband tussen gezondheid en armoede. Hij onderzoekt of armere mensen meer gezondheidsklachten hebben, of zij vlugger sterven en of zij het moeilijker hebben om toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zodat ze het dientengevolge ook moeilijker hebben om iets aan hun problemen te doen. Fred Louckx: 'Onderzoek toont aan dat met de armoede ook de kans op gezondheidsklachten toeneemt. De klachten zijn heel verscheiden, van een lager geboortegewicht, een kleinere lichaamslengte van volwassenen, tot de meeste langdurige aandoeningen (zoals chronische bronchitis, hartklachten, maagzweren, suikerziekte,...) met uiteraard arbeidsongeschiktheid als gevolg en zelfs sterfte op volwassen leeftijd.' Professor Louckx onderzoekt onder

Comment se porte la périphérie ?

Il arrive que les citoyens quittent la ville pour chercher 'l'air pur et sain de la périphérie'. Mais l'air de la périphérie est-il si sain ? Elle aussi a, en effet, ses problèmes propres, susceptibles d'affecter négativement la santé de ses habitants. Le RandKrant consacre un certain nombre de numéros aux différents problèmes et aux remèdes envisagés. Le premier numéro étudiera le phénomène de la pauvreté et ses conséquences sur les soins de santé et la pollution atmosphérique, un problème typique des communes périphériques des grandes agglomérations urbaines. Pauvreté, pollution atmosphérique, problèmes de trafic, ozone, tels sont quelques exemples parmi d'autres des problèmes auxquels les habitants de la périphérie sont de plus en plus confrontés. Parmi les autres fléaux à combattre figurent également une alimentation insuffisante, la cigarette et une consommation immodérée d'alcool. Dans la prochaine édition du RandKrant, nous nous pencherons sur les efforts déployés par les pouvoirs publics en matière de promotion de la santé.

vuiltje aan de lucht

meer in welke mate de besparingen in de medische sector de toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor armere mensen bemoeilijken. Vooral drastische verhoging van de remgelden (het gedeelte dat de mensen uit hun eigen portemonnee moeten betalen) zorgt voor grote problemen bij de minder begoede bevolkingsgroepen. Doktersbezoeken en noodzakelijke ingrepen worden uitgesteld omdat de armen die niet meer kunnen betalen. De conclusie is dat mensen naar mate ze armer zijn, kwetsbaarder worden op het vlak van gezondheid en mortaliteit en dat tegelijk de toegang tot de zorg steeds meer in het gedrang komt.

Happen naar adem

Naast armoede is ook luchtvervuiling een typisch probleem van randgebieden rond grote stedelijke agglomeraties. De vuile luchtmassa's ontstaan vooral op de drukke verkeersaders in en om de stad. Op hete zomerdagen zorgen ze in de stad, maar ook in de groene zones daarbuiten, voor verhoogde ozonconcentraties door een (fotochemische) reactie van het zonlicht op de vervuilde substanties. Ademhalingsproblemen zijn dus schering en inslag, om nog maar te zwijgen over de permanente aanslag van het razende verkeer op de zenuwen van de randbewoners.

De luchtsamenstelling in de rand wordt door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in kaart gebracht. 'Zes meetstations volgen de situatie op de voet', aldus directeur Edward Roelens, de directeur van de immissie-meetnetten lucht. 'Op de VRT-mast in Sint-Pieters-Leeuw heeft de VMM op 200 meter hoogte een onderzoeksstation gebouwd dat de aanmaak van ozon in het oog houdt. Een onderzoek in Steenokkerzeel moet in de loop van de lente informatie opleveren over de luchtkwaliteit rondom Zaventem.' Voor Edward Roelens is het een uitgemakke zaak dat het verkeer in en rond Brussel in hoofdzaak verantwoordelijk is voor de luchtvervuiling in de rand. De vuile stoffen (stikstofoxide, benzeen, fijn stof,...) komen volgens de VMM door verplaatsing via hoofdzakelijk zuidwestenwinden (in

60% van de gevallen) overwegend richting noord-oosten van de hoofdstad terecht, met name in Sint-Stevens-Woluwe, Diegem, Machelen, Vilvoorde en Grimbergen.

Schonere auto's

Elke zomer wordt een reusachtig gebied (500 op 500 km) van de zuidwestkust van Engeland, tot Noord-Frankrijk, Zuid-Nederland en Noordwest-Duitsland en Luxemburg met veel industrie en een dichte bewoning met het ozonprobleem geconfronteerd. In het hart van dat ozonprobleem ligt Brussel. Uiteraard kan zo'n

Prof. Louckx

Het permanente verkeer bezorgt de randbewoners ademhalingsproblemen en gierende zenuwen

immens probleem alleen maar op Europees niveau worden aangepakt via het opstellen van nieuwe normen. Gerwin Dumont, de ozonspecialist van de Interregionale Cel Leefmilieu denkt evenwel dat dit niet zo eenvoudig is. Gerwin Dumont: 'In 2010 moet de uitstoot van stikstofoxiden (NOx) en de Vluchtige Organische Samenstellingen (VOS) gemiddeld

zo'n 70% lager liggen dan in 1990, als we onder de normen willen blijven. Om dat niveau te bereiken moet er drastisch werk worden gemaakt van de productie van bijvoorbeeld schone auto's, maar Brusselaars en randbewoners moeten er eveneens toe worden aangezet om voor de extra vervuulende kortere afstanden het openbaar vervoer te nemen, wat neerkomt op een mentaliteitswijziging en een aangepast openbaar vervoer.

Vervuiling aanpakken is weliswaar moeilijk, maar niet onmogelijk. Dat illustreert Gerwin Dumont met het voorbeeld van zwavel: 'Het is van in '87 geleden dat het zwavelgehalte in de lucht op koude winterdagen nog boven de toegelaten drempel steeg. In 15 jaar tijd (tussen 1980 en 1995) zijn we erin geslaagd om de zwaveluitstoot met tweederde te verminderen. In het geval van zwavel konden we de uitstoot wel gemakkelijker aanpakken, omdat het probleem veel meer gelokaliseerd was, bijvoorbeeld in de buurt van elektriciteitscentrales.'

Boosdoeners en remedies

Armoede, luchtvervuiling, verkeersoverlast, ozon, het zijn niet de enige gezondheidsrisico's waarmee de randbewoners in toenemende mate worden geconfronteerd. Onevenwichtige voeding, overmatig alcoholgebruik, roken en ander risicogedrag behoren eveneens tot de boosdoeners die een nefaste invloed hebben op de gezondheid. Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' stelt de provincie Vlaams-Brabant in de mate van het mogelijke financiële middelen ter beschikking om een gezonde levensstijl te promoten. Gemeenten die daarin actief participeren -en dat zijn er nogal wat- mogen rekenen op een subsidie van 100.000 frank.

De Vlaamse regering laat zich al evenmin onbetuigd inzake gezondheids promotie en zet jaarlijks een aantal projecten op stapel die gericht zijn op specifieke doelgroepen zoals scholen en bedrijven.

Hoe deze inspanningen specifiek gestalte krijgen in de rand leest u in de komende maanden in RandKrant in onze reeks 'Gezond in de rand'.

Marleen Teugels

Ofschoon hij dagelijks het weer voorspelt op radio en televisie, waagt weerman Frank Deboosere zich niet graag aan voorspellingen. De man uit Westrode -een deelgemeente van Wolvertem- die ook het wetenschappelijk magazine 'De kip of het ei' presenteert, vindt dat we anno 1999 nog nauwelijks iets over de wereld weten.

FDB "We weten niet eens hoe de wereld er binnen een jaar zal uitzien, laat staan binnen 50 of 100 jaar. Er zijn nog zoveel onverwachte en onbekende factoren die plotseling kunnen opduiken en waar we totaal geen idee van hebben. Dat geldt ook voor het klimaat. Het is bijvoorbeeld duidelijk dat we nu een aantal warme jaren meemaken, maar wat daar de oorzaak van is, dat weten we niet. Dergelijke periodes zijn er ook in de middeleeuwen geweest en blijkbaar hebben we dat overleefd.

Schitterend spektakel

Een weersvoorspelling voor dit nieuwe jaar zit er dus niet in, maar wellicht kunt u al iets kwijt over de zonsverduistering die op 11 augustus ook bij ons zal te zien zijn?

FDB Dan trek ik naar het uiterste zuiden van België, want daar kun je zien hoe rond 12.27 uur de maan gedurende twee minuten helemaal voor de zon schuift. Dat is niet het geval in het grootste deel van ons land, waar ongeveer tussen 1 en 4 procent zonlicht zal overblijven. Volksgezondheid zou overigens dringend met een voorlichtingscampagne moeten starten om de mensen te waarschuwen; als je zonder de juiste bescherming zelfs maar naar 1% zonlicht kijkt, kun je je netvlies verbranden en wordt je blind. Het belooft alleszins een schitterend spektakel te worden: het wordt helemaal donker, de sterren worden zichtbaar, het wordt kouder, je ziet een groot gat en vlammen en de vogels stoppen met fluiten omdat ze denken dat het nacht is. Afgezien van dit evenement vind ik dat je sowieso op tijd en stond naar boven moet kijken, zowel overdag als 's nachts. Het is een goede remedie tegen van alles en nog wat en zeker voor

FOTO: PATRICK DE SPIEGELMAN

Weerman Frank Deboosere

'Over de wereld weten we nog niet veel'

iemand die hypernerveus is zoals ik. Ik heb net een nieuwe telescoop gekocht (onder het mom van 'het is belangrijk voor de kinderen!'). Je kijkt ver weg, maar je leert alles over de mensen, over hoe het vroeger was, hoe het nu is en misschien ook wel over de toekomst. We blijven enthousiast, misschien tegen beter weten in.

U spreekt vaak in termen van 'we'.

FDB Ja, dat probeer ik of dat proberen we zo vaak mogelijk te doen omdat we inderdaad een groep zijn, ook voor wat het weerbericht betreft. Wé voorspellen het weer, niet ik, ik ben maar een klein radertje in een groot netwerk. Toen ik jong(er) was werd ik al geconfronteerd met het democratisch proces in onze zelf opgerichte sterrenclub 'Pallas' in Mechelen. Je zat met zoveel leden en dus met minstens evenveel ideeën en dat moest je dan in goede banen zien te leiden. We hadden bijvoorbeeld een werkgroep voor de zon, één voor de vallende sterren, een tijdschrift op stencil: 'De Pallascoop', we gingen op zomerkamp, winterkamp, het was een gouden tijd.

Jongens en wetenschap?

FDB Nee, niet alleen jongens en wetenschap, er waren ook meisjes bij en dat maakte het héél interessant want de scholen waren toen niet gemengd. Ik vind het een zegen voor mijn drie kinderen dat scholen nu wél gemengd zijn. Wat ik wel jammer vind is dat ik op school (ik deed Latijn-Wiskunde) geen Duits of economie kreeg. Je komt van de schoolbanken en je weet alles over Titus Livius en Virgilius.

Maar je vraagt je af wat in 's hemelsnaam bedoeld wordt met de Dow Jones?

FDB Erger. Als iemand mij zei, 'hier is een cheque' dan wist ik niet eens wat dat was of wat ik ermee moest aanvangen. We hadden geen benul daarvan, we wisten totaal niets. Dat is nu wel anders. Het is een misvatting te denken dat de jeugd niets weet en geen interesse heeft voor wetenschap. Ze hebben natuurlijk minder levenservaring, maar wat kennis betreft weten ze meer dan jij en ik. Helaas volgen de media niet. Bij elk tv-programma waarin een vraag over wetenschap gesteld wordt moeten alle bekende Vlamingen blijkbaar in koor roepen 'bah', 'verschrikkelijk' en 'walg, walg, walg'. Als de minste schrijver ook maar de kleinste prijs ontvangt dan komt dat meteen op radio en tv, maar wetenschappers worden voorgesteld als idioten kwieten. Die zitten er natuurlijk wel tussen, maar die zijn er net zo goed bij de schrijvers. Cultuur is heel belangrijk, maar ook wetenschap behoort tot die cultuur en vandaag wordt die wetenschap in een verdomhoekje geduwd.

Nachtmerries over falen

Gaat men er te snel van uit dat mensen niet geïnteresseerd zijn in wetenschap?

FDB Het is een vicieuze cirkel. Men denkt dat er geen interesse is, dus er zijn minder programma's en ga zo maar door. In mijn tijd was er nog 'Verover de aarde', nu zijn er zoveel zenders meer en is het aanbod nog kleiner. Je moet natuurlijk geen programma's maken over de hoofden van de mensen heen, maar het organiseren van brood en spelen zoals dat nu meer en meer gebeurt, tja, dat is het ook niet.

Met 'De kip of het ei' halen we wekelijks kijkcijfers van 350 a 400.000, maar de toekomst van het programma is onzeker. In dat geval is het weerbericht mogelijk nog het enige populair-wetenschappelijke programma op de Vlaamse televisie.

Met welke studies komt iemand van een jeugdsterrenclub in Mechelen bij de VRT terecht?

FDB Mijn studies, dat is een leuk onderwerp. In de humaniora ging alles nogal vanzelf en moest ik nooit studeren. Dat heeft als nadeel dat je niet leéert studeren. Mijn studie natuurkunde aan de universiteit is dan ook niet van een leien dakje gelopen: sukkelen en bisssen tot in de eerste licentie. Op een bepaald moment had ik er schoon genoeg van en vond ik dat ik de foute richting had gekozen, als actieve waarnemer en observator en had ik het moeilijk met de wetenschappers die op een heel

'Het is een misvatting te denken dat de jeugd geen interesse heeft voor wetenschap'

klein domeintje zitten en die de boel niet open gooien. De belangrijkste reden om te stoppen met die studies was natuurlijk wel mijn onkunde om goed te studeren! Ik heb het toen over een andere boeg gegooid en heb regentaat Engels, Nederlands en Geschiedenis gevolgd. In feite kan ik dus niets en voel ik vandaag nog de drang om dat goed te maken, om

200% te geven. Dat zal ik vermoedelijk de rest van mijn leven meedragen. In een positieve vertaling klinkt dat als volgt: 'ik ben voortdurend gemotiveerd' en 'ik ben altijd op zoek naar nieuwe uitdagingen', maar ik heb nog steeds nachtmerries over falen en dom zijn. Ziezo, nu weet je het allemaal!

Who the hell is Armand Pien?

Hoe bent u uiteindelijk in de rand terecht gekomen?

FDB Na mijn studies heb ik mijn burgerdienst op de sterrenwacht van Grimbergen gedaan, waar ik me vooral bezig hield met programmeren. Uiteindelijk kwam ik bij het bedrijf S.W.I.F.T terecht waar ik werkte op de dienst 'Opleiding en Vorming'. Inmiddels werkte ik al voor tv. Toen ik vrijaf vroeg naar aanleiding van het afscheid van Armand Pien kreeg ik als antwoord: 'who the hell is Armand Pien?'. Ik hield het daar toen voor bekeken en ben teruggegaan naar de sterrenwacht, waar ik uiteraard aanzienlijk minder verdiende. Zo zijn mijn vrouw en ik ook in de rand terecht gekomen. Tijdens mijn burgerdienst verdiende ik niet veel en daarom kozen we voor Strombeek-Bever in plaats van het duurdere Grimbergen. We hebben daar een tiental jaar gewoond, totdat we zelf hebben gebouwd in Westrode. Het is een deelgemeente van Wolvertem dat

een stukje Meise is, aan de overkant van de straat is het Kapelle-op-den-Bos, en een paar huizen verder is het Londerzeel, om het ingewikkeld te maken. Wij zitten in de telefoonzone 015, op 2 km van het centrum van Kapelle-op-den-Bos en Londerzeel en voor alle administratie moeten we naar Wolvertem, 8 kilometer verder.

Desalniettemin woont u er graag?

FDB Toen ik trouwde en met mijn vrouw besloot in de rand te gaan wonen, had zij wel bezwaren in de zin van 'ho, ik zal Frans moeten spreken met al die Franstaligen'. Ik zei, maar schat dat is geen probleem: Strombeek is gefusioneerd met Grimbergen, dat is Vlaanderen en dus wordt er Nederlands gesproken. We gingen er eens rondkijken, stapten het eerste het beste café binnen en werden aangesproken in ... het Frans. Mijn vrouw zei 'zie je wel!' En ik zei, nee, nee schat, het is niét zo!

Geneviève Ostyn

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Weatherman

Frank Deboosere:

'We still don't know much about the world'

Although he forecasts the weather almost every day on radio and TV, weatherman Frank Deboosere doesn't like making predictions about the future. Moreover, he finds that in 1999 we know hardly anything about the world. "We don't even know what the world will look like one year from now, to say nothing of 50 or

100. There are still so many unexpected or unknown factors where we're totally in the dark. That goes for the climate, too", says our man in Westrode, a sub-commune of Wolvertem. What he can tell us however is that the solar eclipse we will be able to see on August 11th will be a truly dazzling spectacle. Deboosere warns that even the little remaining sunlight (1%) makes it too dangerous to look directly at the sun without special eye protection. Apart from that event, the weatherman recommends looking up to the heavens from time to time, since he finds it a good remedy for virtually everything!

OCMW's fungeren liever niet als klein kasteeltje

Ten gevolge van het stijgend aantal vluchtelingen zitten de officiële opvangcentra overvol. De Dienst Vreemdelingenzaken stuurt de asielzoekers nu noodgedwongen rechtstreeks naar de OCMW's, maar die weten ook vaak geen blijf met de vreemdelingen. Randkrant sprak met vertegenwoordigers van het OCMW van Tervuren en dat van Vilvoorde.

'Wie had kunnen denken dat de toeloop zo'n afmetingen zou aannemen?', vraagt OCMW-voorzitter Theo Debeer van Tervuren zich vertwijfeld af. 'Vóór augustus kregen we al heel wat vreemdelingen over de vloer, maar nu is het echt massaal. We worden gewoon overstelpt. Nu moeten we 16 gezinshoofden opvangen per contingent van 3000 vluchtelingen dat het land binnenkomt. Twee jaar geleden haalden we dat contingent om de vijf maand en nu om de anderhalve maand. Wij hebben zelfs de tijd niet meer om ons doeltreffend te organiseren.'

FOTO: PATRICK DE SPIEGELERE

Op zoek naar het OCMW

Wie als vluchteling erkend wil worden, moet asiel aanvragen bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). Op dat ogenblik start een 'ontvankelijkheidsonderzoek'. Als de dienst de asielzoeker niet ontvankelijk verklaart moet hij binnen de vijf dagen het land verlaten. Hij kan evenwel beroep aantekenen tegen deze uitwijzing bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS). Hoofd van de Sociale Dienst Hedwig Hendrickx van het OCMW van Vilvoorde verduidelijkt: 'Normaal vangt de overheid de kandidaat asielzoekers tijdens het ontvankelijkheidsonderzoek op in een onthaalteluis zoals bijvoorbeeld het Klein Kasteeltje. Door de grote toeloop is er daar echter geen plaats meer en worden de asielzoekers met niet veel meer dan een stadsplannetje naar OCMW's in het land gestuurd.'

Wachtregister

De DVZ schrijft de asielzoekers in een Wachtregister in omdat ze niet ingeschreven mogen worden in het Bevolkingsregister. Hierdoor worden hen ambtshalve een OCMW toegerekend dat moet instaan voor hun opvang en het uitbetalen van het steungeld. Voorzitter Debeer: 'Ze worden toegewezen aan een OCMW maar uiteindelijk brengen wij ze onder waar we plaats vinden en dat kan overal zijn. Aanvankelijk konden we terecht in het Klein Kasteeltje, dan zijn we overgeschakeld naar Het Rode

Kruis, Het Leger des Heils, Poverello, enzovoort, maar al deze tehuizen zitten nu ook al overvol. We proberen nu in de privé-sector huizen te vinden maar dat is erg moeilijk. In Tervuren hebben we momenteel zestig asielzoekersgezinnen. Zestig huizen, dat komt overeen met een kleine straat hé! Tegen de geldende huurprijzen kunnen we dat gewoon niet betalen.' Hedwig Hendrickx: 'Als OCMW beschikken we over enkele doorgangswoningen die we normaal vrij houden voor crisissituaties zoals een grote brand of een overstroming, maar ook daar hebben we nu al asielzoekers in moeten onderbrengen. Ondertussen zoeken we naar een ander onderkomen en hopen we maar dat er geen rampen gebeuren.'

Verdeelsleutel

Het aantal asielzoekers wordt volgens een verdeelsleutel aan een OCMW toegewezen. Deze sleutel, die gehanteerd wordt in het nationaal spreidingsplan, wordt opgemaakt op basis van de rijkdom van de gemeente, het aantal bestaansminimumtrekkers, het aantal kansarmen, enzovoort. Zowel Vilvoorde als Tervuren moeten 16 gezinshoofden opvangen per schijf van 3000 binnenkomende vluchtelingen. Het zit de beide voorzitters hoog dat niemand hun mening heeft gevraagd over de parameters die de overheid hanteert bij het opstellen van deze verdeelsleutel. Voorzitter Debeer: 'Vóór het spreidingsplan hadden we in totaal 17 vluchtelingen in Tervuren. Met het spreidingsplan hebben we nu 60 gezinshoofden. Dat betekent in de praktijk meer dan honderd personen waarvoor we alles moeten doen, plus moeten we ook nog zorgen voor de opvang van diegenen die er elke dag bijkomen. Heel onze taakverdeling ligt gewoon overhoop. De bejaardenzorg lijdt eronder, het Sociaal Impulsfonds staat op een waakvlammetje, enzovoort. Alles wat maar enigszins kan worden uitgesteld, wordt uitgesteld. Al onze aandacht gaat momenteel naar de vluchtelingen en dat zal vooralsnog waarschijnlijk niet veranderen vrees ik.'

Flor Stein

OCMW's overwhelmed

Today, all over the world there are hundreds of thousands of people who, for a wide variety of reasons, have fled their homelands. Every year around fifty thousand of them arrive in Belgium requesting asylum. The legal procedure triggered by such a request is complicated and takes a lot of time, during which the government is responsible for taking care of the asylum seekers. Because the official refugee centres are already seriously overcrowded, asylum seekers are now being sent on to the OCMW's [Belgium's network of public social assistance centres], which in the meantime have also been swamped. "Asylum seekers are being sent all over the country with little more than a street map in their hands", one hears at the OCMW in Vilvoorde. "We are simply overwhelmed, and we don't even have the time to organise ourselves effectively". Both OCMW chairman regret that the government did not consult with the OCMW's first.

Provincie wil miserie na illegale bouw voorkomen

De provincie Vlaams-Brabant wil voorkomen dat nog meer mensen zich miserie op de hals halen door illegaal te bouwen: 'Verbouw nooit zonder vergunning' luidt de slogan van een merkwaardig getimedede campagne. Dat er in Vlaams-Brabant nog veel zal moeten worden afgebroken lijkt geen twijfel. Alleen doet de meerderheid van overtreders het liever zelf.

Uitgerekend op het moment dat in Meise en in Sint-Joris-Weert op spectaculaire wijze illegale villa's worden gesloopt, voert de provincie Vlaams-Brabant een sensibiliseringscampagne tegen bouw misdrijven. Perfdie timing of toeval? 'Het is toeval', reageert Jan Anthoons, provinciaal gedeputeerde verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening. 'We zijn eigenlijk verbaasd door de enorme aandacht van de media voor deze afbraken. In Vlaams-Brabant zijn in het verleden nog huizen afgebroken, maar dan op vrijwil-

gevolgen vanden. De campagne heeft precies tot doel al die miserie te voorkomen.'

Zegt Anne De Graeve van de administratie ruimtelijke ordening Vlaams-Brabant: 'De ambtshalve slopingen zijn inderdaad een restant. 60% van de bouwovertridders voert het vonnis van de rechter binnen de twaalf maanden zelf uit, en de grote meerderheid van de resterende 40% breekt zelf af nadat de deurwaarder hen nog eens tot uitvoering heeft aangemaand. Ambtshalve slopen kost honderdduizenden franken meer dan het zelf doen.'

Ook voor tuinmuurtjes en dakvensters

De campagne wil er vooral op wijzen dat je voor zeer veel zaken een bouwvergunning nodig hebt. Die heb je onder meer nodig als je een gebouw, hoe klein ook, afbreekt, als je het verbouwt om er twee gezinswoningen in plaats van één van te maken, als je de raamopeningen wijzigt of een dakvenster plaatst, als je bomen velt, tuinmuurtjes bouwt, veranda's of priëlen neerpoot. . . In al die gevallen is een vergunning vereist. En deze opsomming is lang niet volledig: dus wie twijfelt, kan maar beter navraag doen.

Wie de lijst goed doorneemt, beseft dat het van de Vlaming een heuse mentaliteitswijziging zal vergen om voor al die zaken een vergunning aan te vragen aan de overheid.

Jan Anthoons gelooft dat precies de spectaculaire slopingen de campagne ondersteunen. 'De mensen weten nu dat het niet langer opgaat te denken dat de overheid hun illegale bouw toch niet zal durven afbreken. Wat nu gebeurt, wijzigt de mentaliteit.'

Nog 20 in de pijlpijn

Zitten er nog meer slopingen in de pijlpijn in de rand? Omdat er geen aparte cijfers worden bijgehouden over de rand is dat niet te zeggen. Wel is het zo dat er in Vlaams-Brabant momenteel twintig gevallen in de finale fase zijn beland. Dat wil con-

creet zeggen dat een deurwaarder het vonnis nog eens aan de overtridders heeft betekend en ze nog drie tot zes maand krijgen voor de uitvoering ervan.

Jan Anthoons vertrouwt er op dat de gemeenten de grote rol die ze in toekomst zullen moeten spelen in de ruimtelijke ordening ook terdege op zich zullen gaan nemen. Ook al waren de ervaringen in het verleden negatief. 'Het klopt dat gemeentelijke verantwoordelijken al te dikwijls links keken als er rechts een bouwovertridding was. Maar ik geloof dat er zich een mentaliteitswijziging begint af te tekenen. De vijf opleidingsdagen voor gemeentelijke ambtenaren die de provincie organiseert, zitten helemaal vol. We hebben er zelfs al een zesde moeten beleggen. 180 mensen van 65 gemeenten, die het fijne willen weten over hun taak in de ruimtelijke ordening, dat is toch niet niks. Nee, ik denk dat de gemeenten nu wakker schieten.'

John Vandaele

Eviter les abus dans le domaine de la construction

Au moment précis où des villas construites dans l'illégalité sont rasées de manière spectaculaire, le hasard veut que la province du Brabant flamand mène une campagne de sensibilisation contre les abus dans le domaine de la construction. 'Ne procédez jamais à des travaux d'aménagement sans permis', tel est le slogan de la campagne, qui entend avant tout attirer l'attention sur le fait que l'obligation de permis s'applique à un très grand nombre de travaux. Il ne fait pas de doute qu'il faudra encore procéder à de nombreuses démolitions en Brabant flamand, mais la majorité des personnes en infraction préfèrent s'en charger elles-mêmes. Les communes devront jouer un rôle plus important à l'avenir en matière d'aménagement du territoire, même si les expériences du passé sont plutôt négatives et que les responsables communaux avaient généralement tendance à fermer les yeux lorsque l'on construisait sans permis. La province s'occupera donc sérieusement du changement de mentalité auquel nous assistons actuellement.

FOTO: FASCAL VIGNEBON

lige basis en daar keek geen kat naar om. In feite wordt bijna dagelijks iets afgebroken. Onze campagne was precies een reactie op die constante stroom van geweigerde regularisaties. De provincie krijgt voortdurend aanvragen om gebouwen en verbouwingen zonder vergunningen toch te wettigen. In 80 procent van de gevallen moeten we dat weigeren, met alle

POËZIE

De weemoed van Federico Garcia Lorca

Kinderen met bleke gezichten en liefdeshongerige mannen bevolken vaak de gedichten van Federico Garcia Lorca. In zijn weemoedige verzen barst het bloed uit de aders om als verloren levensvocht in de aarde weg te sijpelen. De Andalusische schrijver werd op zijn 38ste in de bergstreek rond Granada door fanatieke Franco-aanhangers meedogenloos vermoord. Voordrachtkunstenaar Tine Ruyschaert en zanger Dirk

Van Esbroeck herdenken de auteur een eeuw na zijn geboorte met een bloemlezing.

Ook Garcia Lorca zelf organiseerde voor zijn trouwste vrienden poëzie-avonden, die hij begeleidde op piano of gitaar. Vooraleer hij een theaterstuk op de planken bracht, peilde hij naar de opinie van zijn vertrouwelingen. Hij las de teksten voor in de woning van Salvador Dali. Doorgaans probeerde hij traditie en folklore met het modernisme te verzoenen. Hij herwerkte de onderwerpen die al uitgebreid aan bod kwamen in de Spaanse 'cancion', de 'copla' en de minneliederen. Pathetisch en surrealistisch zijn de droombeelden die hij

verwoorde tijdens zijn verblijf in Amerika. Het postuum verschenen boek 'Dichter in New York' is een smeekbede voor meer menselijkheid.

'Federico': Overijse, CC De Bosuil:
zondag 7/2 om 16u.
Info: 02/657 31 70

THEATER

De milde ironie van Boontje

Bijna 11 jaar zwoegde Louis-Paul Boon (1912-1979) aan zijn naturalistische roman 'De Kapellekensbaan'. Opdat de lezer de rode draad niet zou verliezen in dit lijvig en chaotisch boek, verklapt hij al in de inleiding wat er met het Aalsterse Ondinneke

als representatief meisje van de arbeidersklasse zal gebeuren. Ze is voorbestemd om met de zielige Oscar in het huwelijk te treden. Boontje schetst met milde ironie de ondergang van de burgerij en de groei van het socialisme. Zijn hoofdpersonages leveren voortdurend commentaar op de vreemde vogels die ze ontmoeten. Hij kiest principieel partij voor de minderbedeelden omdat zij, volgens hem, door de gefortuneerden in een hoek worden gedrukt. Sommige critici omschreven zijn 'Kapellekensbaan'

bij het verschijnen als een 'handboek voor anarchisten'. Het oorspronkelijk werk telt meer dan duizend bladzijden. Theater De Korre heeft de tekst herleid tot een avondvullende voorstelling. Met Antje de Boeck, Dimitri Duquennoy, Pepijn Lievens en Marnick Bardyn heeft regisseur Danny Keuppens acteurs op de planken gezet die Boon waardig zijn.

'De Kapellekensbaan'. Kraainem, De Lijsterbes: zaterdag 13/2 om 20u.
Info: 02/721 28 06

CONCERT

Hautekiet 'In Team' met Patrick Riguelle

Niet alleen radiomicrofoons, maar ook synthesizers, orgels en harmoniums wekken de belangstelling van Jan Hautekiet. Sinds hij als kersvers net-hoofd van Studio Brussel stopte met zijn vrolijke talkshow op die zender, leeft hij zich vaker dan vroeger uit als muzikaal podiumbeest. Na zijn ervaringen bij de LSP-band, The Radios en The Scabs vormt hij tijdens deze wintertoernee een duo met Patrick Riguelle. Begeleid door een vleugelpiano brengen ze kwalitatief minder bekend werk van artiesten als Kevin Coyne en Elvis Costello ten gehore. Ze wagen zich behoedzaam aan een imitatie van Jacques Brel of treden in het voetspoor van de Nederlandse kleinkunstenaar Robert Long. Onverwacht duikt er een cabaretlied op van Wim Sonneveld en wordt er geknip-oogd naar Keith Jarrett.

Het duo sloopt de muren tussen blues, folk en chanson. Met hun intieme 'In Team' concerten hopen ze de muzikale horizon van hun publiek te verruimen.

In Team; Sint-Genesius-Rode: Boesdaelhoeve: zaterdag 6/2 om 20u.
Info: 02/381 14 51
Asse-Zellik: Den Horinck: vrijdag 26/2 om 20u30. Info: 02/466 78 21
Ook op 26/3 in Tervuren en op 3/4 in Ternat.

THEATER

Eigentijdse 'Alleen op de wereld'

Zeventig boeken heeft de Franse auteur Hector Malot op zijn naam. Maar nooit kon hij het succes van zijn 'Sans Famille' of 'Alleen op de wereld' uit 1878 evenaren. Van de Nederlandse versie van deze tragische geschiedenis bestaan niet minder dan tachtig drukken. Het verhaal van de arme Parijse vondeling Remi, die door zijn pleegvader wordt verkocht aan een straatmuzikant, speculeert op de sentimentele gevoelens en het medelijden van de lezer. In opdracht van Het Paleis/KJT herschreef Ad De Bont de dialogen. Guus Ponsioen, die al jaren werkzaam is als zanger en begeleider in het Nederlandse cabaret, componeerde op basis van de oorspronkelijke, Franse tekst enkele droefgeestige liedjes. De acteurs en de zangers behandelen het werk niet als een smartlap. Ze leggen integendeel de link naar gelijkaardige, hedendaagse toestanden. Voor regisseur Ad de Bont gelden zowel de positieve als de negatieve getuigenissen van mensen die in pleeggezinnen zijn opgegroeid als belangrijkste richtsnoer.

'Alleen op de wereld'. Strombeek-Bever, CC.: zaterdag 20/2 om 19u. Info: 02/263 03.43
Dilbeek, Westrand: zondag 7 en maandag 8 maart om 18u30. Info: 02/466 20 30

FOLK

Maria Farantouri op en top Grieks

De warme, melodieuze stem van Maria Farantouri is onverbrekelijk verbonden met de klaagliederen en de strijdvaardige songs van Mikis Theodorakis. Het aangrijpendst is haar versie van de Mauthausencyclus. Maar ze gaf ook een ziel aan enkele gedichten van Garcia Lorca en de Canto General op een libretto van Pablo Neruda. In vakkringen wordt ze de Griekse epigone van de Amerikaanse folkzangeres Joan Baez

genoemd. Tijdens haar huidige tournee combineert ze haar klassiekers uit de jaren zestig met nieuwe nummers uit haar recente langspeler 'Asmata'.

Brussel, Ancienne Belgique: maandag 15/2 om 20u30. Info: 02/548 24 24.

KLASSIEKE MUZIEK

Stravinsky in een notedop

Driemaal verandert de componist Igor Stravinsky (1882-1971) van nationaliteit. Maar noch als Fransman, noch als Amerikaan verloochent hij zijn Russische afkomst. Onder invloed van Rimski-Korsakov en Glazoenov zet hij in het begin van zijn muzikale loopbaan de romantische componeertraditie van zijn leermeesters uit Sint-Petersburg voort. Als choreograaf Serge Diaghilev hem vraagt om dansmuziek voor zijn Ballets Russes te schrijven, worden zijn partituren zo complex dat voor- en tegenstanders in Parijs bijna de zaal afbreken. Stravinsky werkt vaak met onregelmatig klinkende variaties op oude, Russische volksmelodieën. Petroesjka danst, buitelt en goochelt op een grillig klankdecor. De Vuurvogel en de Lentewijding (Le Sacre du Printemps) overdonderen de toehoorders door hun magische kracht. Om 'Renard' en 'De geschiedenis van de soldaat' op muziek te zetten maakt Stravinsky

gebruik van tango-, wals- en ragtime-ritmes. Met 'Pulcinella' zoekt hij, tegen alle verwachting in, aansluiting bij de klassieke, West-Europese muziekcultuur. Prima La Musica overloopt met dirigent Dirk Vermeulen en verteller Geert Hautekiet de artistieke hoogtepunten uit Stravinskys' bewogen leven.

Tervuren, Papeblok: zondag 14/2 om 15u. Info: 02/760 03 00

FESTIVALEKE 1999

Klein maar fijn festijn

Onder de noemer Festivaleke 1999 vindt in Linkebeek van 3 tot 7 februari een klein cultureel festijn plaats. Het unieke van dit Linkebeekse Festivaleke is dat het doorgaans om familievoorstellingen gaat én dat sommige optredens tweetalig Nederlands en Frans zijn.

Het programma van Festivaleke 1999 oogt heel gevarieerd. Zo kan de hele familie op 5 februari in het Gemeenschapscentrum De Moelie opgaan in 'Fantasmagories', een muzikaal schimmenspel.

Op 6 februari speelt het Alibi Collectief, eveneens in De Moelie, zijn nieuwe theaterproductie 'Driekoningen in Patagonië', geschreven door Dree Peremans.

Op 7 februari is er in Holleken Hoeve in Linkebeek de familievoorstelling 'Sprookjes in tegenlicht'. Het gaat hier om een schimmenspel op sprookjes van Grimm en Perrault, begeleid door een orkest van 15 kinderen op het podium.

Tijdens Festivaleke 1999 lopen er ook twee tentoonstellingen. In GC De Moelie kunt u terecht voor 'Expo Fundaci'on' Patagonista, een selectie uit de Patagonië-tentoonstelling die vorig jaar in Brussel was te zien. In Holleken Hoeve stellen de auteurs van 'Fantasmagories' een keuze voor uit schilderijen en beeldhouwwerken onder de titel 'Michel, Vincent, Luc et les autres ...'.

Voor het volledige programma en reservaties: GC De Moelie, tel. 02/380 77 51.

STORINGEN IN RADIOLAND

Sterke Franstalige zenders blazen Vlaanderen uit de ether

De luisteraars van Nederlandstalige vrije radiozenders in de Vlaamse rand rond Brussel ergeren zich vaak groen en blauw. Als het een beetje meezit weerklinkt uit hun geluidsboxen inderdaad het gewenste programma, maar niet zelden gaat het mis en dan is gekraak en geknetter hun deel, ofwel worden ze op de frequentie van hun geliefd station vergast op het luide getoeter van een Franstalige vrije radiozender. Wie regelmatig met de autoradio aan in Brussel rondrijdt, wordt eveneens geconfronteerd met het Franstalig ethergeweld waardoor zelfs de VRT in de mist verdwijnt.

Hoewel er nog geen sprake is van een communautaire etheroorlog, zitten Vlaams mediaminister Eric Van Rompuy (CVP) en minister-presidente van de Franstalige gemeenschap Laurette

Onkelinkx (PS) terzake duidelijk niet op dezelfde golflengte. Beide gemeenschappen kwamen in het verleden elk afzonderlijk met een frequentieplan op de proppen dat duidelijk niet op elkaar was afgestemd. Aan Franstalige kant laat de gemeenschap vier grote ketenradio's toe (Nostalgie, Bel RTL, NRJ en Contact), naast een resem lokale stations. Het zendvermogen van de Franstalige ketens ligt gevoelig hoger dan dat van de Nederlandstalige zenders. Het Vlaams frequentieplan voorziet in een veelheid van lokale radio's tussen 102 en 107 FM, met een veel zwakker vermogen dan dat van hun Franstalige collega's. Het gevolg is vandaag duidelijk te horen; de meeste Vlaamse zenders worden zowat weggeblazen door hun sterkere Franstalige tegenhangers.

Wavers' radiogeweld

Bij Ring Radio hebben ze er, net als andere gelijkaardige stations, al jaren last van. Deze lokale radio zendt uit vanuit Sint-Agatha-Berchem en wordt gestoord door Contact Waver. Normaal gezien moet Ring Radio het Pajottenland en Brussel bedienen, maar dat blijkt dus niet te lukken. 'Zelfs in Brussel is onze zender amper beluisterbaar, terwijl dat maar op twee kilometer van de studio van Ring Radio ligt', zegt verantwoordelijke Eric Mafranckx. 'Waver ligt op zowat dertig kilometer van hier, maar radio Contact Waver beschikt over de nodige wettelijke papieren voor zijn ruime zendbereik zodat wij daar niets tegen kunnen beginnen. Op onze klachten daaromtrent bij de Vlaamse mediacommissie kwam nooit reactie. Ik vermoed dat onze politieke arm niet ver genoeg reikt. De enige oplossing is dat de Vlaamse en de Waalse regering hierover de

koppen bij elkaar steken om een aanvaardbare regeling uit te dokteren. Dit probleem houdt immers niet op bij de taalgrens.'

Van dat laatste zijn de ministers Eric Van Rompuy en Laurette Onkelinkx zich alleszins bewust, maar de pogingen die tot op heden werden ondernomen om tot een vergelijk te komen leverden niets op. Inte-

gengedeel zelfs. De bal ging onlangs immers helemaal aan het rollen toen het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie (BIPT) -de etherpolitie zeg maar- elf Franstalige zenders uit de ether plukte op beschuldiging van het storen van Vlaamse loka-

FOTO: PATRIEK DE SPIEGELERE

Minister Eric Van Rompuy

le radio's. De aanslag op de Franstalige zenders schoot bij Laurette Onkelinkx in het verkeerde keelgat en zij blies meteen alle verdere overleg af. Federaal minister Elio Di Rupo riep beide partijen weliswaar tot de orde, maar belette daarmee niet dat de Franse gemeenschap haar 'storende' frequentieplan in eerste lezing goedkeurde, waarop minister Eric Van Rompuy de zaak aanhangig maakte bij het Overlegcomité dat de plooiën tussen de gemeenschappen glad moet strijken.

'Ik ben eigenlijk zeer pessimistisch over heel deze zaak', aldus Van Rompuy. 'We zullen naar de Raad van State

Störungen im Radioland

Die Sendeleistung der französischsprachigen Radiosender ist wesentlich höher als die der Sender, die ihre Sendungen in niederländischer Sprache ausstrahlen. Beide Gruppen legten in der Vergangenheit jeweils eigene Frequenzpläne vor, die nie aufeinander abgestimmt waren. Die Folge: Die meisten der niederländischen Sender wurden von den leistungsstarken französischen Sendeanstalten verdrängt und übersendet. Auch wenn wohl noch nicht von einem Ätherkrieg gesprochen werden kann, so ist doch nicht zu übersehen, daß die verantwortlichen Minister der beiden Sprachgruppen nicht über eine gemeinsame Wellenlänge verfügen. Versuche, sich zu einigen führten bisher zu keinem vorzeigbaren Ergebnis und es sieht auch nicht so aus, als ob sich in absehbarer Zeit eine Lösung abzeichnet.

moeten stappen. Het radiolandschap moet volledig hertekend worden. In de Vlaamse rand rond Brussel zijn er nog vijftien tot twintig lokale radio's actief, maar die hebben nauwelijks zendcomfort. De Franstalige stations in en rond Brussel zenden zo sterk uit dat ze soms tot in Leuven en Antwerpen perfect te beluisteren zijn. Verscheidene Vlaamse zenders in de rand, zoals Saventas en Zoniën, moesten de boeken al sluiten. Ze konden moeilijk anders want ze slaagden er zelfs niet meer in om hun eigen gemeente te dekken.'

Door de juridische strijd heeft Van Rompuy de invoering van het nieuw Vlaams frequentieplan uitgesteld tot eind 2001. Deze termijn acht Vlaanderen nodig om in het gelijk gesteld te worden bij de Raad van State. Normaal moest het nieuwe Vlaamse frequentieplan deze maand van kracht worden. Omdat dit niet het geval is, wordt de vergunning van de lokale zenders gewoon met drie jaar verlengd.

Verkwistende VRT

Bij de Vlaamse lokale radio's heerst niet alleen ongenoegen over de sterke Franstalige zenders, ook de eigen VRT wordt met de vinger gewezen. 'De openbare omroep maakt te kwistig gebruik van frequenties voor zijn vijf zenders', meent Philippe Persoons, voorzitter van de Vlaamse Federatie voor Lokale Radio's. 'De VRT gebruikt meer frequenties dan nodig om haar programma's uit te zenden. Als we met een schone lei zouden kunnen beginnen en de verschillende VRT-zenders opnieuw zouden worden ingeplant, zouden er minder frequenties voor nodig zijn. De zendmast in Sint-Pieters-Leeuw had bijvoorbeeld in Hoeilaart moeten staan. Door de huidige verkwisting van frequenties bestaat er nog nauwelijks ruimte voor andere radiozenders. Wij pleiten ervoor dat het Vlaams frequentieplan wordt gelinkt aan het aflopen van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de VRT eind 2001 en dat er op basis van een grondige studie zou worden overgegaan tot een hervorkaveling van het radiolandschap.'

In afwachting daarvan dringt Persoons aan op voorlopige maatregelen.

'Voorlopig zou de overheid alvast particuliere antennes moeten toelaten om ons in de gelegenheid te stellen het hoofd te bieden aan de concurrerende zenders.'

TopRadio, dat Vlaanderen voor zich probeert te winnen, zocht een alternatieve weg om de stoorzenders te omzeilen. In de rand is TopRadio (de vroegere radio Fantastiek) in verschillende zones niet te ontvangen. 'Wij gingen dus op zoek naar alternatieve distributiekkanalen, zoals het beeld van Kanaal 2', zegt Frank Leysen, bestuurder bij de vzw Vlaamse Kwaliteitsradio's, die TopRadio ondersteunt. 'Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheid om uit te zenden via de kabel. De VRT krijgt mijns inziens te veel privileges.'

Nieuwe keten palmt Vlaanderen in

De Franse radioketen NRJ laat zich duidelijk evenmin afschrikken door de oorlog in radioland en start zelfs met een heus offensief in het Vlaamse landsgedeelte. Momenteel gebeurt dat nog maar alleen in het Antwerpse, maar tegen begin februari zullen andere Vlaamse steden volgen. NRJ wil er een samenwerkingsakkoord

'De Franstalige stations in en rond Brussel zijn zo krachtig dat ze tot in Leuven en Antwerpen te beluisteren zijn'

afsluiten met bestaande zenders. 'Storingen kunnen daarbij inderdaad voor problemen zorgen, maar het spreekt voor zich dat we alleen een contract afsluiten met de beste partij', zegt programmadirecteur Peter Sweeck van NRJ.

Om NRJ in Vlaanderen de ether in te blazen, richtte de groep de vzw Vlaamse Zendmaatschappij op, die volledig onafhankelijk werkt van het bestaande (Franstalige) NRJ-station in Brussel. De knowhow wordt overgenomen van de andere Europese zenders van de keten. NRJ zag in 1981 in Parijs het levenslicht en heeft tegen-

FOTO: PATRIEK DE STRIJLIERE

woordig stations in Oostenrijk, Zwitserland, Noorwegen, Duitsland, Zweden, Finland en België. De keten gaat er prat op de grootste Europese zender te zijn en de nummer vijf op wereldniveau. NRJ profileert zich met Europees gerichte beatmuziek en richt zich op een jonge doelgroep tussen 12 en 24 jaar.

Reclame lust geen stoorzenders

Tegen de achtergrond van de huidige ontwikkelingen blijven de andere Vlaamse lokale radio's tot eind 2001 in de kou staan. Dat is vooral vervelend omdat de storing door de Franstalige zenders uiteraard ook nefaste gevolgen heeft voor de reclameinkomsten van de vrije radio's. 'De vrije radio's in Wallonië zijn er in de jaren negentig in geslaagd om beslag te leggen op het grootste gedeelte van de reclame-koek', merkt Frank Leysen van Vlaamse Kwaliteitsradio's op. 'In Wallonië wordt maar liefst tachtig procent van de reclamespots ingepalmd door de privé sector en slechts twintig door de openbare omroep. In Vlaanderen is dat precies omgekeerd en dus is het rekensommetje snel gemaakt.'

'Onze toch al geringe reclameinkomsten verminderen door de stoorzenders', zegt Eric Mafranckx die zowel voor Ring Radio als voor de Halse Radio Victoria werkt. 'Radio Victoria in Halle wordt gestoord door France Info, een station uit Frankrijk waar we nog veel minder verweer tegen hebben. De problematiek moet hoe dan ook op een hoger niveau worden besproken, maar op nationaal vlak kan dat momenteel niet. Tegenwoordig wordt alles communautair opgeblazen en de politici willen het been stijf houden tot na de verkiezingen. Misschien komt er daarna wel een oplossing uit de bus.'

An Van hamme

BRUSSEL BREIDT UIT

Loos alarm, want aan de Belgische grenzen wordt niet meer getornd. Dat hoop ik althans, want ik heb het gedoe maar met een half oog en oor gevolgd, omdat ik het Frans-Vlaamse touwtrekken beu ben. Ik ben weliswaar zo'n randbewoner die door de nieuwe Brusselse kaart werd opgeschrikt, maar had vlug door dat het FDF weer het pesterige partijje uithing - zich wilde profileren, zegt men in politiek jargon.

Maar die kaart van dat vergrote Brussel had iets. Ze sprak tot mijn verbeelding, niet als politiek, maar als praktisch plan, niet om de stad, maar om de stedelijke metro uit te breiden. Stel u voor: de metromol beperkt zijn terrein niet tot de 19 gemeenten en graaft zich onder de ring door tot in 17 randgemeenten, meer zelfs, tot in 18 randgemeenten, want het is niet omdat het FDF Asse niet opnam in zijn plan, dat de metromaat-schappij dat niet kan doen in het hare.

Ik geniet bij voorbaat van het gemakkelijk brusselen en vlot randen. Naar de stad gaan om de schaatsbaan op de Grote Markt mee te maken. Van Overijse naar Dilbeek reizen voor een babbelbezoek aan vrienden.

De wijdere metro zal niet alleen mijn en allemans bewegingsvrijheid vergroten, hij wordt ook een voorbeeldige oefening in communautair evenwicht. Nu opereert de metro alleen binnen het hoofdstedelijk gewest, dan zal hij tot in het Vlaams gewest doordringen. Dat zal intens overleg meebrengen, tussen beide gewesten, met de betrokken randgemeenten, tussen de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel en De Lijn.

(De Lijn zal, tussen haakjes gezegd, door de uitbreiding van het Brussels metronet haar diensten in de rand kunnen heroriënteren, minder naar en meer rond Brussel rijden en meer plaatselijk

Om uitstraling te geven aan een partijcongres poetste het FDF zijn oud programmapunt uitbreiding-van-Brussel op. De media berichtten daarover door de vergroting van 19 tot 36 gemeenten in kaart te brengen. De bewoners van de 17 bijkomende gemeenten staarden verbaasd naar dat nieuwe Brusselse gewest, zagen hun eigen vertrouwde plek zomaar opgenomen worden in een vreemd virtueel beeld op de televisie. Alarm alom, want België daverde weer op zijn grondvesten.

FOTO: BETA DANIELS

rondtoeren. Want neem het geval van mijn dochter van vijftien. Die wordt op schooldagen door De Lijn op de hoek van onze straat opgepikt en voor de schoolpoort in Etterbeek afgezet. Maar als ze in haar vrije tijd van de kant van Hoeilaart waar ze thuis is, oversteekt naar de kant van Hoeilaart waar haar paard overwintert, moet ze twee bussen nemen en nog een kwartiertje gevaarlijk te voet gaan.)

De Brusselse metro op de Vlaamse toer. Wie zal dat betalen, wie heeft zoveel geld? Mijn verbeelding houdt zich niet zo overdreven praktisch met het betere vervoer bezig dat ze er ook een financiering voor ontwerpt. Maar het overleg over de financiële constructie kan niet

moeilijker zijn dan dat over het gewestgrensoverschrijdende metroweb zelf. Wanneer de kogel door de kerk is, geraakt het gat toch gedicht, zeker?

De ene randstedelijke metrolijn zal natuurlijk de andere niet zijn, elke mollen-gang komt zijn eigen obstakels tegen. Aan mijn kant van de rand kan dat meevallen.

De metrolijn loopt er nu al een eind parallel met de autofile in de richting van de E411. Het volstaat die lijn parallel met de tunnel onder het Leonardkruispunt door te trekken om aan de andere kant van de Ring uit te komen in Jezus-Eik, het gehucht van Overijse dat dan zijn gerenommeerde naam aan ons randstedelijk metrostation mag geven. Wij van Overijse nemen er dan de dalende roltrap om gemakkelijk te gaan brusselen of vlot te gaan randen en die van Brussel nemen er de stijgende roltrap om lekker te komen tafelen of rustig te komen wandelen in Jezus-Eik.

De ideale plek voor het metrostation Jezus-Eik ligt op de hoek van het gehucht, waar nu de auto's naar Brussel van dorpsnelheid naar filetraagheid overschakelen en dan zullen stilhouden op de parking boven het metrostation. Daar is plaats zat, met dit vervelend voorbehoud dat die plaats al bezet is. Het autootje Smart wordt er tentoongesteld in een glazen toren die het meest zonevreemde bouwsel is dat de laatste tijd in België werd opgetrokken. De showtoren staat nog nipt op het grondgebied van Oudergem in plaats van al op dat van Overijse, maar het zal een mooi communautair kunstje zijn smartcenter Brussel Zuid te vervangen door metrostation Jezus-Eik, dat bovengronds Oudergems kan zijn maar ondergronds gewestgrensoverschrijdend moet worden. Een handig individueel autootje zal het toch verliezen tegen handig collectief vervoer, zeker?

Brigitte Raskin

Ontmoetingsdagen Ernest Soens in Strombeek-Bever

Jantje zag eens pruimen hangen en nog veel meer

Op zaterdag 6 februari en zondag 7 februari 1999 organiseert de Vlaamse Vriendenkring Strombeek-Bever al voor de 34e keer zijn Ernest Soensontmoetingsdagen in het plaatselijk Cultureel Centrum. De zaterdag is een expressiedag en de zondag een welsprekendheidsdag.

We zitten in het CC van Strombeek met Bert Waegeman en Jef Geelen, de bezielers van de Ernest Soensontmoetingsdagen. Al voor de 34ste keer organiseert de Vlaamse Vriendenkring hier het 'Welsprekendheidstoernooi' en voor de 14de keer de 'Expressiedag'. Het opzet draagt de naam van wijlen

Een van de grootste charmes is dat de allerejongsten eens op een podium kunnen staan om het plezier van een applaus te smaken

ereburgermeester Ernest Soens omdat hij dit initiatief altijd een warm hart heeft toegedragen. Oorspronkelijk was het een lokale declamatiewedstrijd maar die groeide mettertijd uit tot een belangrijk toernooi dat momenteel kandidaten aantrekt uit een groot stuk van Vlaams-Brabant.

Gelijke kansen

'Tijdens die twee dagen krijgen we hier meer dan 200 deelnemers op het podium', vertelt Jef Geelen, 'en het zijn niet alleen leerlingen uit academies of conservatoria die zich inschrijven. Het merendeel komt uit het gewoon onderwijs.

We vinden het heel belangrijk en positief dat het vaak de leerkrachten zijn die de kinderen ertoe aanzetten om zich in te schrijven.' Om iedereen gelijke kansen te geven delen de organisatoren de wedstrijd op in leeftijdscategorieën. Voor de welsprekendheid is 21 jaar de grens. 'We beginnen vanaf het vierde leerjaar Lagere School en dan volgen we de graden van het Middelbaar Onderwijs', verduidelijkt Bert Waegeman. 'Voor het luik voordracht kiezen de jongsten meestal een gedicht. De ouderen geven doorgaans de voorkeur aan een tekst uit een hedendaagse roman. Eigen teksten waarderen we bijzonder en die worden dan ook extra in het zonnetje gezet.' Voor de expressiedag is er geen leeftijdsgrens. Iedereen, alleen of in groep, kan deelnemen en alle vormen van expressie zijn toegelaten.

Altijd prijs

De organisatie van de Ernest Soensontmoetingsdagen wordt elk jaar bijgestaan door een zeer competente jury. Elke categorie van deelnemers wordt beoordeeld door ten minste vier juryleden. Iedere jury quoteert afzonderlijk zijn kandidaten en op het einde wordt een rangschikking opge maakt in gezamenlijk overleg. De toneelacteurs Senne Rouffaer en Vera Verofit verlenen al enkele jaren hun medewerking aan dit initiatief. Iedere deelnemer krijgt een prijs(je). Die bestaat tenminste uit één boek aangepast aan de leeftijd. In de hogere categorieën zijn het meerdere boeken en één enkele keer ook een bescheiden geldprijs als de sponsoring meewil. De allerbesten -meer dan 90% van de punten- mogen deelnemen aan het Herman Teirlincktoernooi voor Voordracht in Brussel. 'Het Herman Teirlincktoernooi is uiteraard de ultieme bekroning

Lin Gersemejer, Jef Geelen, Serge Demol (v.l.n.r.)

voor de winnaar', zegt Jef Geelen. 'Maar los daarvan proberen we er hier vooral twee feestelijke dagen van te maken voor alle deelnemers. We huren heel het CC af. De grote zaal zit steevast eivol met een enthousiast publiek van familieleden, vrienden en bekenden van de deelnemende kandidaten. Het geheel wordt opgefleurd met een dans- en muziekoopvoering door de leden van onze academie.' Tot slot is er natuurlijk de plechtige prijsuitreiking. Bert Waegeman en Jef Geelen zijn het er roerend over eens dat een van de grootste charmes van de Ernest Soensontmoetingsdagen erin bestaat dat vooral de allerejongsten de kans krijgen eens op een podium te staan, hun plankenkoorts te overwinnen en het plezier van een applaus te smaken.

Flor Stein

Info: De deelname aan het toernooi is gratis. De Expressiedag gaat door op 6/2/99 om 14 u. De Welsprekendheidsdag op 7/2/99 heel de dag. Oefenstonden met licht en attributen 3/2/99 van 14-18u en 6/2/99 van 9-12u. Contactadres: Jef Geelen, Brouwerijstraat 9A, 1853 Strombeek. Tel en fax: 02/ 267 64 03.

RESTAURANDT

FOTO: PAVEL VIGDERON

Een museum waar chocoladeliefhebbers voor smelten

Weet u wat 'gechoqueerde' chocolade is? Hoe 'manons' worden gemaakt? Of dat witte chocolade geen chocolade is? Wat heeft de cacao-drink met mensenbloed te maken? Of hebt u zin in een partijtje hallucineren met chocolade? Het Brussels Museum van Cacao en Chocolate biedt uitkomst.

De hoofdstad van chocoladeland België was het wel aan zichzelf en de wereld verplicht om een museum te wijden aan een van 's lands bekendste en belangrijkste exportproducten. De Brusselse Grote Markt is weliswaar een uitgelezen plek voor dit 'Museum van Cacao en Chocolate', maar de inkomprijs (200 fr.) is niet meteen drempelverlagend. Ook de huisvesting in de al jaren leegstaande, voormalige 'Brussels Jazz Club', is gezien de structuur van het pand niet bevorderlijk voor een logische en vlotte museumrondgang. De nieuwsgierige bezoeker moet dus een beetje zijn eigen weg zoeken.

Bij het binnenkomen wordt u, na het passeren van de kassa, meteen in de juiste stemming gebracht met een druipend koekje gesopt in warme chocolade. Terwijl de smaakpapillen hun werk doen, wordt de aandacht gevangen door een stuk prauw uit de Amazone, gehouwen uit een broodboom, waarin sedert eeuwen cacao-bonen worden vervoerd. In een kleine, leuke serre kan de bezoeker zich verdiepen in de boeiende geschiede-

nis van de cacao en hoe deze bonen verbonden zijn met allerlei gruweldaden, gepleegd door Spaanse veroveraars.

Cacao en bloed

De cacaofoon werd lang voor de geboorte van Christus door de Maya's geteeld. De cacao-drink heette bij de Azteken 'Xocatl' of 'Cacahuatl', wat via de Spanjaarden tot 'chocolat' evolueerde. In de Azteekse kosmologie had de cacaofoon een belangrijke plaats in het universum: nl. de boom van het Zuiden, geassocieerd met het 'Land van de Dood'. De cacao-drink stond voor menselijk bloed, want hij werd rood gekleurd met kruiden en opgeklopt tot een schuimig drankje. Dat wees op het bloed van een geofferd slachtoffer, dat deze heilige drank als voedsel van god kreeg geserveerd voor het offer zelf werd voltrokken. Deze drank veroorzaakte waarschijnlijk eenzelfde euforisch gevoel als hasj. In chocolade zitten nu eenmaal ingrediënten die daaraan verwant zijn, maar mogelijk werd dit indertijd nog versterkt door toevoeging van een narcotisch middel. Cacaobonen waren vroeger niet alleen een genotmiddel maar ook een betaalmiddel. Zo kreeg de Spaanse veroveraar Hernando Cortez in 1518 van de Azteekse koning Montezuma een grote cacao-plantage aangeboden om zijn betalingen in dat deel van de Nieuwe Wereld te kunnen verzekeren; de cacaofoon was op dat moment in heel Centraal-Amerika een algemeen aanvaarde en conver-

teerbare valuta. Hoewel de Spaanse veroveraars die eigenlijk alleen op goud uit waren, aanvankelijk niet erg gesteld waren op het cacao-brouwsel, wisten zij er op termijn wel behoorlijk wat geld uit te slaan. Dat kwam omdat de drank ook in Europa gaandeweg werd gesmaakt en dankzij de kloosters steeds meer ingang vond.

Manons en ander lekkers

Het leuke van het Museum van Cacao en Chocolate is dat de bezoeker niet alleen op geschiedenis wordt vergast, maar ook kan zien hoe er vandaag de dag met chocolade wordt gewerkt. Zo bevindt zich in de museumkelder een atelier waar een chocoladebewerker 'manons' en ander lekkers vervaardigt. Er zijn daar ook allerlei soorten zoetmakers uitgestald die gebruikt worden bij chocoladeverwerking. Terloops leert u dat witte chocolade eigenlijk helemaal niet bestaat en een product is van cacao-olie. Interessant zijn de twee videovoorstellingen in afzonderlijke ruimten die u wegwijs maken in de wereld van de chocolademakerij. Hier leert u de absolute verboden omtrent chocolade, hoe chocolade 'gechoqueerd' geraakt en waarom dit goddelijke snoepgoed soms onheiligt wit uitslaat. **F.D.**

Praktisch: Museum van Cacao en Chocolate, Grote Markt 13, 1000 Brussel. Toegangsprijs: 200 fr. Open dinsdag tot zondag van 10 tot 17 uur. Gesloten op maandag.

Er zit muziek in de rand

Asse heeft iets met folk

Folk krijgt verse aanhang. Jonge folkartiesten lokken volle zalen. Vlaanderens bekende folkrockgroep Kadril en piepjonge folkbands als Laïs, Fluxus en Ambrozijn hebben één ding gemeen: ze zijn thuis in Asse.

'Het lijkt wel een soort psychologische kettingreactie', vertelt Miel Appelmans, stuwende kracht achter de vzw Folkcorner Den Appel in Asse. 'Totaal verschillende factoren die toevallig op één plaats aanwezig zijn, versmelten en vermenigvuldigen zich.' Miel Appelmans is al een leven lang met muziek bezig. Zo was hij hoofdredacteur van 'TL iedboek' en had hij een tijd lang een folkprogramma bij de VRT. Daar ontdekte hij dat het erg moeilijk was om de hand te leggen op goeie folklp's. 'Daarom hebben we zo'n 20 jaar geleden met een aantal vrienden de vzw Folkcorner Den Appel boven de doopvont gehouden. In een klein appartement in Zellik had de vzw een folkwinkel. In Zellik hebben we een tijd lang het folkcafé 'Den Andere' uitgebaat, maar uiteindelijk zijn we naar een andere gemeente verhuisd en is de groep uit elkaar gevallen. Zes jaar geleden ben ik in het hartje van Asse opnieuw met de winkel begonnen.'

Jong Vlaams talent

Het aanbod van de vzw Folkcorner Den Appel groeide langzaam maar zeker aan, van een kleine 100 lp's naar zo'n 25.000 cd's. Miel Appelmans doet intussen méér dan alléén cd's ter beschikking stellen van het 'folklievende publiek'. Anderhalf jaar geleden richtte hij het label 'Alea' op, samen met Erwin Libbrecht, de gitarist van Kadril. Het label groeide uit tot een heuse firma 'Wild Boar Music'. Erwin Libbrecht kent de muziekbusiness door en door en dat is financieel en organisatorisch een sterke troef, want de plannen reiken tot over de grenzen. Het Alea-label wil vooral jong Vlaams talent promoten en het loopt als een trein. Jonge

folkgroepen als Laïs, Fluxus en Ambrozijn winnen het laatste jaar zeer snel aan populariteit.'

Gooikse kweekvijver

Dat folk precies in Asse van de grond komt, heeft véél, maar niet alléén met Miel Appelmans te maken. Andere factoren spelen ook een rol. Zo ligt Asse vlakbij het Pajottenland en is Gooik de thuishaven van Herman Dewit en 't Kliekske. Miel Appelmans: 'Op het vlak van volksmuziek speelt Gooik een voortrekkersrol. Er is bijvoorbeeld het instrumentenmuseum. De plaatselijke muziekacademie heeft er als eerste lessen in volksinstrumenten - zoals trekkzak en accordeon - aan het cursusaanbod toegevoegd en een paar keer per jaar worden er stages volksmuziek georganiseerd. Daar zag je vroeger vooral veertigers en vijftigers op afkomen. Nu tref je daar ook jonge mensen aan van 15, 16 jaar, die al heel goed spelen en die hun

moment in Vlaanderen echt in de lift zit, zijn producten uit de Gooikse kweekschool', illustreert Miel Appelmans. Laïs brengt een heel eigen sound waarin nu eens a-capella driestemmige zang de boventoon voert, afgewisseld door stevige folkrock - waarvoor Kadril heeft getekend- of door kleine stukjes rustige begelei-

'Op het vlak van volksmuziek speelt Gooik een voortrekkersrol'

ding, onder meer op de harp. Laïs brengt oude middeleeuwse teksten in meerdere talen. 'Met de professionele aanpak van het Alea-label zit de kans er dik in dat Laïs niet alleen in eigen

21

Miel Appelmans

eigen visie op de oude volksmuziek hebben. Zij bekijken de volksmuziek door een andere bril, maken er iets nieuws van, iets dat ook andere jongeren aanspreekt.'

Europese doorbraak

'Twee van de drie leden van het meid folkgroep 'Laïs' die op dit

land, maar ook elders in Europa doorbreekt', hoopt Miel Appelmans. 'De verkoop in Nederland loopt op dit moment bijzonder goed. Niemand heeft ooit geprobeerd om enige bekendheid te geven aan Vlaamse folk in het buitenland. Wij gaan dat nu zelf proberen.'

Marleen Teugels

van huizen en tuinen

FOTO'S: PASCAL VIGIERON

Een nieuwe visie op verkavelen

De verkaveling Wilderveld is om meerdere redenen een unicum voor Vlaanderen. In plaats van de grond gewoon in stukken te verdelen waarna iedere eigenaar naar eigen godsvrucht en vermogen huisje en tuintje kan inrichten, werd hier geopteerd voor een soort 'driedimensionele' aanpak waarbij ook huis en tuin en de hele omgeving van meetafaan in het verkavelingsproject werden betrokken. Volgens de initiatiefnemers is dit soort 'driedimensionele' aanpak wellicht de enige manier om komaf te maken met de nogal chaotische en dikwijls weinig attractieve architectuur en dito landschappelijke aanleg van de meeste nieuwbouwprojecten in Vlaanderen.

Haagbeuk verplicht

Waaruit bestaat nu die nieuwe visie? Ten eerste verbinden de kopers van een bouwperceel zich ertoe een beroep te doen op een select gezelschap van 12 hedendaagse architecten, wat een garantie moet zijn voor een kwaliteitsvolle architectuur, maar tegelijk toch de nodige variatie toelaat en zelfs stimuleert. Die architecten behoren tot de crème van de Vlaamse architectuurwereld: Bernard Baines, Claire Bataille en Paul Ibens, Ralf Coussée en Klaas Goris, Jo Crepain, Henk De Smet en Paul Vermeulen, Driese Meersman-Thomaes, Christian Kieckens, Eugene Libaut, Karel Lindemans, Luc Maes, Paul Robberecht-Hilde Daem en M. José Van Hee. Ten tweede werd het hele terrein van in het begin landschappelijk ontworpen door een jong Brussels landschapsarchitect, Erik Dhondt, om op die manier een landschappelijk inte-

Wilderveld maakt komaf met chaotische architectuur

In een vroegere boomkwekerij aan de Populierenlaan in Sint-Pieters-Leeuw begint de verkaveling Wilderveld vorm te krijgen. De eerste fase met twaalf percelen wordt stilaan afgerond. De eerste huizen zijn al gebouwd, aan de rest is men bezig en de tuinen en het centrale parkje naderen hun voltooiing.

ressant en boeiend geheel te realiseren. Dhondt beperkte zich daarbij niet tot de publieke ruimtes -straten en pleinen- maar formuleerde eveneens een aantal eisen waaraan ook de privé-tuinen moeten beantwoorden.

In de verkaveling Wilderveld werd gekozen voor een driedimensionele aanpak waarbij ook huis en tuin en de hele omgeving in het verkavelingsproject worden betrokken

Zo moeten er rond die tuinen bijvoorbeeld hagen van haagbeuk worden geplant die, naargelang van de plaats verplicht op 2 m en 1.20 m moeten worden gesnoeid. Ook zijn er een aantal beperkingen opgelegd wat het gebruik van sierbomen betreft om het globale uitzicht niet te verstoren. Garages in de tuinen zijn verboden en eventuele tuinhuisjes moeten samen met het huis worden ontworpen.

Een beetje Londen

Eén van de meest opvallende elementen in dit project is ongetwijfeld de aanleg van een soort natuurparkje centraal in de verkaveling, waar alle tuinen op uitlopen. In de toekomst zullen de aanpalende eigenaars gebruik kunnen maken van dit parkje voor passieve recreatie. Maar in afwachting dat het volgroeid is en de wilde flora zich heeft kunnen ontwikkelen, zal het nog enkele jaren afgesloten blijven. Het hele concept van zo'n parkje doet een beetje denken aan de Londense parken die ook alleen toegankelijk zijn voor de omwonenden.

In een volgende fase van de verkaveling zijn er nog twee zulke parkjes gepland, die echter op een totaal andere manier zullen worden uitgewerkt. Eén zal vooral als speelruimte voor de kinderen worden aangelegd, terwijl het andere misschien een soort vergaderplaats of gemeenschappelijke 'zitruimte' zal worden.

Paul Geerts

Voor meer inlichtingen: Verkaveling Wilderveld, Immobiliën J. Destrycker, Topstraat 24, 1600 Sint-Pieters-Leeuw, tel. 02/377 19 58.

Museum voor Oudere Technieken (MOT) introduceert nieuwste technieken

Het Museum voor de Oudere Technieken (MOT) in Grimbergen geniet nationale erkenning. Het kreeg van de Vlaamse Minister van Cultuur Luc Martens onlangs de opdracht om het behoud en het beheer van de technische en wetenschappelijke collecties in alle Vlaamse musea te onderzoeken.

Conservator Johan David is erg blij met de recente onderzoeksopdrachten omdat die mede het belang onderstrepen van het MOT in Grimbergen. 'In opdracht van de Koning Boude-

ker krijg je dan een veel preciezer beeld van de gegevens zoals de naam van het voorwerp, de plaats waar het zich bevindt, de korte omschrijving, de afbeelding en de vaste standplaats van het museumobject. Musea kunnen daardoor ook veel sneller gegevens uitwisselen.'

Engelse website

Het MOT van Grimbergen maakt als een van de eerste musea in Vlaanderen gebruik van het standaardinformatiepakket van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap om alle voorwerpen in het museum te registreren. 'De standaardisering vereenvoudigt het goede beheer van de verzameling. De conservator weet op die manier bijvoorbeeld in welke klimatologische omstandigheden hij de voorwerpen moet bewaren. De overheid kan dan weer veel gericht de diefstal en de handel in gestolen voorwerpen te lijf gaan. Degelijke registratie is ook nuttig voor de tekstbordjes in de presentatie en voor de catalogus. Het is van daar maar een kleine stap naar

de aansluiting op internet' verduidelijkt Johan David. Het Museum voor de Oudere Technieken in Grimbergen beschikt al enige tijd over een eigen website. 'We hebben die website zelf samengesteld en kunnen ze vlot aanpassen en actualiseren. Een wetenschappelijk medewerker van ons museum vertaalt de website momenteel in het Engels zodat ze wereldwijd geraadpleegd kan worden. Het museum kan zo op een interactieve manier gaan werken.'

Ontsluiting

Op termijn wil het MOT ook zijn bibliotheek op de website plaatsen. 'We beschikken over een belangrijke wetenschappelijke bibliotheek. Tot nu maken daar hoofdzakelijk onderzoekers gebruik van. Dankzij de website

blijven andere geïnteresseerden thans niet langer in de kou staan. De ontsluiting van het museum voor een zo ruim mogelijk publiek beschouw ik als onze meest essentiële opdracht.' Conservator Johan David is optimistisch gestemd over de verdere uitbouw van het MOT in Grimbergen. Het gemeentebestuur stelt bijkomende lokalen ter beschikking in de Liermolen en de gerenoveerde donjon van het Prinsenkasteel. Voor de ateliers brood bakken bijvoorbeeld kunnen zo tegelijk twee tot drie groepen belangstellenden worden ontvangen. De staf van het Museum voor de Oudere Technieken bereidt momenteel een nieuwe tentoonstelling voor over brood. De tentoonstelling 'Brood, een hele boterham' moet in april af zijn. De Lier- en de Tommenmolen met hun molen en bakovens zijn een ideale locatie voor een tentoonstelling over dat thema.

Gerard Hautekeur

Meer informatie: MOT,
Guldendal 20, 1850 Grimbergen,
tel. 02/270 81 11.

FOTO: PAVEL VECHNIKOV

wijstichting publiceerden we zopas het repertorium van de technische en de wetenschappelijke collecties in de Vlaamse musea. Wie bij voorbeeld op zoek is naar oude tangen of meetinstrumenten, weet nu meteen bij welk museum hij terecht kan. In aansluiting op dat eerste onderzoek zijn we op vraag van de Vlaamse Minister van Cultuur momenteel bezig met een onderzoek naar het behoud en het beheer van die verzamelingen. In veel musea is het met de conservering van de verzamelde voorwerpen ronduit slecht gesteld. We sturen daarover binnenkort een uitgebreide vragenlijst naar 175 Vlaamse musea.' Johan David noemt het een grote vooruitgang dat in de toekomst de musea alle voorwerpen op een eenvormige manier zullen registreren. 'Als gebrui-

Museum in Grimbergen führt Inventur der flämischen Museen durch

Das Museum voor de Oudere Technieken (MOT) bekam vom flämischen Minister für Kultur, Luc Martens, den Auftrag, Erhaltung und Verwaltung der technischen und wissenschaftlichen Sammlungen in allen flämischen Museen zu untersuchen und festzuhalten. "In vielen Museen steht es mit der Konservierung der gesammelten Objekte sehr schlecht; diesbezüglich werden wir in Kürze einen umfassenden Fragebogen an alle 175 flämischen Museen versenden," so Konservator Johan David, der es als großen Fortschritt ansieht, daß die Museen in der Zukunft alle Objekte und Sammlungen auf gleiche Weise registrieren sollen. Das Museum für historische Technik (s.o. MOT) verfügt bereits seit geraumer Zeit über eine Website, die derzeit gerade in die englische Sprache übersetzt wird, so daß Interessierte in aller Welt Zugang zu den Informationen erhalten können.

G A S T E N B O E K

Kawende kids begeisteren Oppem

In Oppem, een deelgemeente van Meise, is het kersverse kinderkoor het gesprek van de dag. De Kawende kids, genoemd naar de Congolese dirigent en de grote bezieler van het koor, Jean-Marie Kawende worden overvraagd voor optredens in de regio. Over een paar maanden brengen ze hun eerste cd uit voor een goed doel.

In de sociale woonwijk van Oppem lijkt het kinderkoor voor een aanstekelijke levensvreugde te zorgen. 'Buren die de afgelopen vijf jaar amper goedendag knikten, klampen me nu aan over het koor, dat amper een half jaar bestaat', vertelt Jean-Marie Kawende. 'Het begon allemaal met de afscheidsmis van priester Piet Van Gust waarbij de kinderen uit de wijk zongen. Ik begeleidde hen op de gitaar. Daar kreeg ik het idee van het kinderkoor. Sindsdien repeteren we wekelijks anderhalf uur. Alle kinderen tussen 4 en 15 jaar die zich aanmelden mogen meezingen en dansen. Intussen hebben we al verschillende optredens achter de rug. In Wolvertem zongen we voor 400 mensen. Bij de inschrijving daar zochten we naar een naam. De schepen van cultuur van Meise had het spontaan over de

Kawende kids. Een koor dat zingt en danst is vrij uniek. Kinderen staan heel open voor ritme. De choreografie vind ik formidabel.'

Enthousiaste ouders

'Kinderen brengen kleur in deze buurt waar nauwelijks of geen sociaal-culturele voorzieningen zijn', vervolgt Jean-Marie Kawende enthousiast. 'Het koor is hét gesprekstema van de mensen in de wijk want ook op de ouders werkt het ritme van de zingende en dansende kinderen aanstekelijk. Tijdens de repetities klappen ze soms spontaan mee. Het is geen stijve

'Een koor dat zingt en danst is vrij uniek'

bedoening. Je ziet immers geen kinderen met een partituur in de hand.' Voor Jean-Marie Kawende primeert het sociaal engagement. Hij hekelt in zijn liederen bijvoorbeeld de politieke leiders in Afrika die hun brute macht ontplooiën en zich gedragen als veelvraten die alleen kruimels laten voor de hongerende bevolking. 'Met mijn optredens probeer ik mensen bewust te maken. Geregeld werk ik als gitarist-muzikant mee aan de campagnes van Broederlijk Delen en de 11.11.11-acties. Ook de allereerste cd van de Kawende Kids wil ik via de Wereldwinkels verspreiden.'

Instrumenten voor kinderen

Maatschappelijk engagement is Jean-Marie Kawen-

FOTO: PASCAL VIGNERON

de niet vreemd. Hij en zijn vrouw zijn van Congolese afkomst en werden hier erkend als politiek vluchteling. 'Ik kom zelf uit de ellende en heb concreet ervaren dat de wereld slecht wordt beheerd. De sterken worden sterker en verpletteren de rest van de bevolking.'

Van hieruit blijft hij sterk begaan met de ontwikkeling van zijn geboorteland. Muziek is daarbij een belangrijk hulpmiddel. 'Ik verzamel allerlei oude muziekinstrumenten, gaande van fluit, viool, klarinet tot accordeon, ook als die defect zijn. Via de paters Scheutisten in Afrika laat ik ze bezorgen aan een muziekatelier in Kinshasa waar ze die instrumenten herstellen. Als kinderen ginder een muziekinstrument bespelen zijn ze weg van de straat en kunnen ze later met optredens ook geld verdienen. Ik kijk uit naar de eerste liedjesteksten die door hen kunnen worden geleverd. Zo kan er geleidelijk een internationaal netwerk van kinderkoren ontstaan want ik heb ook contact met koren uit andere landen in de derde wereld.'

Gerard Hautekeur

Voor meer informatie over de Kawende Kids kan men terecht bij Jean-Marie Kawende, Halewijnweg 13, 1860 Oppem/Meise, tel. 02/270 86 94.

Les 'Kawende Kids' à Oppem

On trouve à Oppem, un arrondissement de Meise, un chœur d'enfants relativement unique en son genre : les

Kawende Kids, en ensemble chantant et dansant dont le nom est tiré du dirigeant congolais et grand inspirateur de ce chœur : Jean-Marie Kawende. 'Les enfants mettent de la couleur dans le quartier, entièrement dénué, ou peu s'en faut, de toute infrastructure socio-culturelle. Le chœur est le thème de conversation par excellence des gens du quartier, car le rythme de ces enfants qui dansent et qui chantent a également le don de se communiquer aux adultes', explique Jean-Marie Kawende, pour qui l'engagement social est une priorité. 'J'essaie, par mon action, de sensibiliser les gens. En tant que guitariste, je participe souvent aux actions de 11.11.11. Je souhaite également distribuer le tout premier CD des Kawende Kids dans les magasins Oxfam'.